

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet AKKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR – 2017

©2017-Ahmet AKKAYA

**T.C.
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**EVALUATION OF SUPPORTING AND TRAINING
COURSES REGARDING OPINIONS OF STUDENTS**

**Hazırlayan
Ahmet AKKAYA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Danışman
Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN**

KIRŞEHİR -2017

KABUL VE ONAY

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ahmet AKKAYA tarafından hazırlanan "Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" adlı tez çalışması 23./11/2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği / oy çokluğu ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman Doç. Dr. Nihat SAĞSKAN (İmza)

Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Üye Prof. Dr. Mehmet TAĞDIRMCI (İmza)

Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Üye Yrd. Doç. Dr. Alper MURAT ÖZDEMİR (İmza)

Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

.../.../20..

(İmza)

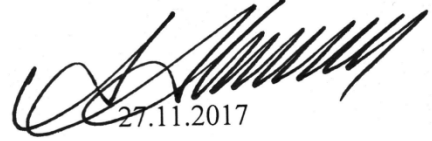
Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

27.11.2017

Ahmet AKKAYA

ÖZET

DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan : Ahmet AKKAYA

Danışman : Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN

2017 – (x + 62)

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

Jüri

Prof. Dr. Mehmet TAŞDEMİR

Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN

Yrd. Doç. Dr. Alper Murat ÖZDEMİR

Bu çalışma Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile 2016-2017 eğitim öğretim yılı bittikten sonra toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim – öğretim yılı ile 2016-2017 eğitim – öğretim yıllarında Nevşehir ili Kozaklı ilçesinde yer alan Kozaklı Halk Eğitim Merkezince açılan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılmış 10 erkek, 10 bayan toplam 20 mezun öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizi betimsel analiz yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma bulgularında; kurslarla ilgili öğrenci görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu ancak uygulamanın yeni olmasından kaynaklanan bazı sorunlara ilişkin olumsuz görüşlerinde ortaya çıktığı görülmektedir. Araştırma sonucunda; kursların öğrenciler tarafından tercih edilmesindeki en önemli nedenin üniversite sınavına hazırlanma, kursların ücretsiz ve yaşadıkları yerde açılmış olması sonuçları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunlu idareci ve öğretmenlerle ilgili olumlu görüşlere sahiptir. Öğrenciler, sınıflardaki öğrenci sayısının az olmasını büyük bir avantaj olarak görmekte, buna karşın kursların açılma ve kapanma zamanları ile ders saatlerinin az olmasını eleştirmektedirler. Kazanım testleri ve deneme sınavlarının kalitesinin iyi olduğu ancak sayıca yetersiz olduğu yine çıkan sonuçlar arasındadır. Kursların öğrencilerin akademik başarılarını ve motivasyonlarını artırdığı, planlı ve programlı çalışma becerisi ile sosyalleşmelerine katkı sağladığı görülmektedir. Kursların kalitesinin artırılması ve geliştirilebilmesi için öğrenciler tarafından sunulan öneriler de yine dikkate değer sonuçlar arasında yer almaktadır. Araştırmada ortaya çıkan sonuçların başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere kurslar ile ilgili tüm paydaşlara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Destekleme, yetiştirme, kurs, öğrenci, fenomenoloji.

ABSTRACT

EVALUATION OF SUPPORTING AND TRAINING COURSES REGARDING OPINIONS OF STUDENTS

M.Sc.Thesis

Preparer : Ahmet AKKAYA

Advisor : Assoc.Prof. Dr. Nihat ÇALIŞKAN

2017 – (x + 62)

Ahi Evran University, Institute Of Social Sciences

Department Of Education Sciences

Educational Programs and İnstruction Science

Jury :

Prof. Dr. Mehmet TAŞDEMİR

Assoc. Prof. Dr. Nihat ÇALIŞKAN

Asst. Prof. Dr. Alper Murat ÖZDEMİR

This study was completed by aiming to evaluate Supporting and Training Courses considering the student opinions. The investigation was conducted using phenomenological pattern, one of the quantitative investigation methods. Data was collected after the completion of 2016-2017 academic year by half-constructed interview forms. The study group of investigation consist of 10 males and 10 females total 20 graduate students who attended Supporting and Training Courses at Kozaklı Public Education Center in Kozaklı province of Nevşehir between the 2015-2016 and 2016-2017 academic years. Data were analyzed using descriptive analysis method. In findings of the investigation; the student opinions are generally positive about courses but there are negative opinions about some problems due to newly conducted method. In results of the investigation, it was revealed that the most important reasons why these courses chosen by the students are the preparation for the university exam, free admission to the courses, and offered courses located within the neighborhood. Most of the students have positive opinions about the manager and teachers. Even though the students think that the number of students who attended the courses being less is a big advantage, they criticize the course starting and finishing hours and less course hours. It is also concluded from the results that the quality of learning outcome tests and practice tests seems good but the number of these tests is less. It is seen that these courses increase the academic achievements and motivations, and help the socialization of the students with their planned and organized studying ability. To increase and improve the quality of the courses, suggestions from the students are also significant part of the results. It is believed that the results of this study be guidance firstly to Ministry of National Education then to all shareholders related with these courses.

Keywords : Supporting, Training, Course, Student, Phenomenological pattern.

ÖNSÖZ

Bu araştırma, “Destekleme ve Yetiştirme Kursları İle İlgili Öğrenci Görüşleri Nelerdir?” ana problemi doğrultusunda, Nevşehir iline bağlı Kozaklı ilçesinde faaliyet gösteren Kozaklı Halk Eğitim Merkezinde mezun öğrencilere yönelik açılmış Destekleme ve Yetiştirme kurslarına katılmış mezun durumundaki öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili görüşlerini belirlemek ve analiz etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma beş ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın problemi, alt problemler, araştırmanın amacı ve önemi, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanımlar ile ilgili bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar tanımlanmaktadır. Araştırmanın üçüncü bölümünde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi alt başlıklarıyla yöntem kısmı açıklanmaktadır. Dördüncü bölümde problem ve alt problemlere ilişkin bulgular yer almakta ve beşinci bölümde sonuç, tartışma ve öneriler kısmı ile çalışma sonlandırılmaktadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkma sürecinde, bilgi ve deneyimleriyle sürekli bana yol gösteren, hiçbir yardım ve desteğini esirgemeyen saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN’a sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca görüşme formu geliştirme aşamasında değerli görüşleriyle çalışmama katkı sağlayan değerli hocalarım Prof. Dr. Mehmet TAŞDEMİR’e, Doç. Dr. Mustafa TÜRKYILMAZ’a, Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK’e, Yrd. Doç. Dr. Menderes ÜNAL’a, Yrd. Doç. Dr. Sadık Yüksel SIVACI’ya teşekkür ediyorum.

Çalışma sürecinde benden hiçbir yardımı ve özveriyi esirgemeyen, manevi destekleriyle hep yanımda olan sevgili eşim Hülya AKKAYA’ya ve oğullarım Yusuf Enes ve Mehmet Akif’e sevgilerimi sunuyorum.

Ahmet AKKAYA

Kırşehir – 2017

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	x
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ	1
1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	5
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI	6
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	6
1.5. VARSAYIMLAR.....	7
1.6. TANIMLAR.....	7
BÖLÜM II	8
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. EĞİTİM İLE İLGİLİ KAVRAMLAR.....	8
2.1.1. Eğitim.....	8
2.1.2. İnformal Eğitim.....	9
2.1.3. Formal Eğitim	9
2.1.4. Örgün Eğitim	9
2.1.5. Yaygın Eğitim.....	10
2.1.6. Öğrenme, Öğretim ve Öğretme	10
2.2. YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞ SINAVLARI VE TÜRKİYE'DE ÖZEL DERSHANELER.....	11
2.3. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI.....	12
2.3.1. Kursların Kapsamı, Amacı ve İlgili Tanımlar	12
2.3.2. Kurs ve Öğrenci İşleri.....	13

2.3.3. Kurslarda Öğretim, Yönetim, Denetim ve Sorumluluk.....	14
2.4. İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	15
BÖLÜM III.....	19
3. YÖNTEM.....	19
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	19
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	19
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI	21
3.3.1. Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışmaları	21
3.3.2. Görüşme Formunun Yapısı.....	22
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI	22
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	22
BÖLÜM IV	24
4. BULGULAR	24
4.1. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ TERCİH EDİLME NEDENLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	24
4.2. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ AMACI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR.....	25
4.3. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDA GÖREV ALAN ÖĞRETMENLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR.....	27
4.4. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDA GÖREVLİ İDARECİLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR	29
4.5. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDAKİ EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR	30
4.6. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDAKİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME HİZMETLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR	33
4.7. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ SAĞLADIĞI KATKILARA İLİŞKİN BULGULAR	35
4.8. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI İLE İLGİLİ OLUMSUZ DÜŞÜNCELERE İLİŞKİN BULGULAR	37
4.9. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ GELİŞTİRİLEBİLMESİ VE KALİTESİNİN ARTIRILABİLMESİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR.....	38
BÖLÜM V.....	41

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	41
5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA	41
5.2. ÖNERİLER.....	51
KAYNAKÇA	53
EKLER.....	57
ÖZGEÇMİŞ.....	62

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Çalışma Grubuna Ait Özellikler.....	20
Tablo 4.1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Tercih Edilme Nedenlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	24
Tablo 4.2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Amaçlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	26
Tablo 4.3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan Öğretmenlere İlişkin Olumlu Görüşler	27
Tablo 4.4. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan Öğretmenlere İlişkin Olumsuz Görüşler	28
Tablo 4.5. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan İdarecilere İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	29
Tablo 4.6. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Eğitim – Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Olumlu Görüşler	31
Tablo 4.7. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Eğitim – Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Olumsuz Görüşler	32
Tablo 4.8. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Ölçme ve Değerlendirme Hizmetlerine İlişkin Olumlu Görüşler	33
Tablo 4.9. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Ölçme ve Değerlendirme Hizmetlerine İlişkin Olumsuz Görüşler	34
Tablo 4.10. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Sağladığı Katkılara İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	35
Tablo 4.11. Destekleme ve Yetiştirme Kursları İle İlgili Olumsuz Düşüncesi Olan / Olmayan Öğrenci Sayıları.....	37
Tablo 4.12. Destekleme ve Yetiştirme Kursları Hakkındaki Olumsuzluklar İle İlgili Öğrenci Görüşleri.....	38
Tablo 4.13. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Geliştirilebilmesi ve Kalitesinin Artırılabilmesi İçin Yapılabileceklere İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	39

SİMGELER VE KISALTMALAR

DYK	: Destekleme ve Yetiştirme Kursu
EBA	:Eğitim Bilişim Ağı
KPSS	: Kamu Personeli Seçme Sınavı
LYS	: Lisans Yerleştirme Sınavı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
ÖZDEBİR	: Özel Eğitim – Öğretim Derneği
TC	: Türkiye Cumhuriyeti
TDK	: Türk Dil Kurumu
TEOG	: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı
YDS	: Yabancı Dil Sınavı
YGS	: Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

“Eğitim” sözcüğü günlük hayatta farklı anlamlar yüklenilerek sık sık kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeptendir ki bu kavramın genel bir tanımını yapmak oldukça zordur. Bir çok eğitimci ve felsefeci bu kavramı çok farklı şekillerde tanımlamakta ve eğitim ile ilgili bir çok anlam ve tanım her geçen gün literatürdeki yerini almaktadır.

Ertürk (1982:9)’ e göre eğitim kelimesi Türkçe’de, disiplin, sosyal hizmet, kazantı, öğrenim, sosyal kurum ve kasıtlı kültürlenme süreci gibi birbirinden farklı altı anlamı ifade edecek biçimde kullanılmaktadır. Ancak eğitim bilimciler tarafından benimsenen tanıma göre eğitim, “istendik yönde davranış değiştirme süreci” olarak tanımlanmaktadır (Şimşek, 2014:3).

Eğitim, hayatın her alanında ve aile, okul, çevre, arkadaş grupları gibi farklı ortamlarda gerçekleşebilmektedir. Ancak Şişman (2004:4)’ a göre eğitim denince ilk akla gelen yer okuldur. Bireylerdeki davranış değişikliğinin plansız, tesadüfi ve kontrolsüz etkinlikler yoluyla gerçekleşmesi “informal eğitim” olarak adlandırılırken, önceden planlanmış, belli bir amacı olan ve uzman kişilerce verilen eğitim “formal eğitim” olarak açıklanmaktadır (Şeker, 2014:5-6).

Plansız ve gelişigüzel bir şekilde bireyin yaşadığı çevrenin tümünde yapılan eğitim informal eğitim olarak tanımlanırken, kasıtlı bir şekilde planlı ve kontrollü bir şekilde gerçekleştirilen eğitim, formal eğitim olarak tanımlanmaktadır (Büyükalın Filiz, 2014:3). Bu bakımdan, okullarda verilen eğitimin planlı, amaçlı ve profesyonel kişiler tarafından verildiği yargısı göz önüne alındığında okuldaki eğitimin formal eğitim olduğu söylenebilmektedir.

Sistem, birbiriyle bağlantılı unsurların, belli amaçlara yönelik olarak birlikte çalışmasına dayalı bir bütündür (Şişman ve Taşdemir, 2008:7). Sönmez (2012:6-9), sistemi açık sistem, yarı açık sistem ve kapalı sistem olarak gruplamakta ve açık sistemleri girdi, işlem, çıktı ve dönüştürme oluşturan ve en az bir hedefi gerçekleştirmek üzere örgütlenip uygulamaya konan ve her uygulama sonucunda yeniden düzenlenen dirik bir örüntü olarak betimlemektedir.

Buna göre eğitim sistemi ve okullar açık sistem olarak tanımlanmaktadır (Şişman ve Taşdemir, 2008:7). Türk milli eğitim sistemi örgün eğitim ve yaygın

eğitim olmak üzere iki temel yapıdan meydana gelmektedir. Örgün eğitim, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsarken yaygın eğitim, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen bütün eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu [MEB], 1973: madde 18).

Türk eğitim sisteminin içinde yer alan unsurlardan birisi de okullardır. Okullar, toplumun ihtiyaç duyduğu eğitim hizmetlerinin üretildiği ve sunulduğu örgütlerdir (Şişman, 2004:123). Sistemin hedeflerini gerçekleştirmek üzere dışarıdan aldığı ve gerekli olan her türlü malzemenin girdi olduğu düşünölmekte (Sönmez, 2012:6) ve bu bağlamda açık bir sistem olarak eğitim sisteminin de girdileri arasında öğrenciler yer almaktadır.

Öğrencilerin hayata hazırlanması sürecinde etkili bir kurum olan okul, öğrencilerin gelişimlerini farklı yönlerden sağlamak durumundadır. Akademik anlamda ise okullardaki eğitim ve öğretim etkinliklerinin, öğrencilerin okuma, problem çözme ve kritik düşünme gibi becerileri öğrenciye kazandırmış olması beklenmektedir (Berberoğlu ve Kalender, 2005:23). Okullar, iyi bir toplum oluşturulması amacıyla bireylerin şekillendirildiği bir atölye olarak hizmet veren kurumlar olarak görölebilir (Topal, 2016:2).

Formal eğitim uygulamalarının yapıldığı yerler olarak örgün eğitim kurumları yani okullar ve yaygın eğitim kurumları, buralardaki faaliyetlerini önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda gerçekleştirmektedirler. Türk milli eğitiminin amaçları, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda genel amaçlar ve özel amaçlar olarak belirtilmektedir.

Genel amaçlar, toplumun temel değer ve idealleri ile yetiştirilmek istenen insan tipinin genel özelliklerini yansıtırken, özel amaçlar farklı tür ve kademelerdeki okul ve kurumların amaçlarını ifade etmek için kullanılmaktadır (Şişman, 2004:130). Eğitim kurumlarının özel amaçları da bu aşamada öğrenme , öğretim ve öğretim kavramlarını ön plana çıkarmaktadır. Şişman (2004:71) “öğrenmeyi”, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucu meydana gelen *kalıcı izli davranış değişmeleri* olarak tanımlamaktadır. “Öğretim” ise öğrenmeyi kılavuzlama ve sağlama faaliyetidir (Ertürk, 1982:83). Öğretim kavramı ile yakından ilgili olan “öğretim” ise öğretim etkinliklerinin okullarda planlı ve kontrollü faaliyetler olarak yapılması olarak tanımlanmaktadır (Erden, 2007:19).

Genel anlamda öğrencilerin yaşantılarını düzenleme olarak tanımlanan eğitim programları hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme olarak dört temel öğeden oluşmaktadır (Demirel, 2015:3-5). Hedef, yetiştirilen insanda bulunması uygun görülen bilgi, yetenek, beceri, ilgi, tutum gibi istendik özelliklerdir (Ertürk, 1982:24). İçerik kavramı ile hedeflere uygun düşecek konular bütünü; öğrenme - öğretme süreci ile hedeflere ulaşmak için seçilecek öğrenme - öğretme modeli, stratejisi, yöntem ve tekniğinin belirlendiği süreç ve ölçme - değerlendirme ile de istendik davranışların ne ölçüde gerçekleştiğinin tespit edilmesi vurgulanmaktadır (Demirel, 2015:5).

Hedeflerin öğrenciye kazandırılması sürecinde, öğrenmeyi etkileyen faktörler göz önüne alındığında, bazı öğrencilerde öğrenmenin tam olarak gerçekleşmediği ya da öğrenmenin yetersiz ya da eksik gerçekleştiği görülmektedir. Seven ve Engin (2008:191)' e göre öğrenme süreci öğrenen, öğrenme ve öğrenilen ile ilgili faktörlerden doğrudan; öğretmen ve öğrenme ortamı ile ilgili olan faktörlerden de dolaylı olarak etkilenmektedir.

Öğrenme üzerinde doğrudan etkili olan faktörler nedeniyle öğrenmenin istenen şekilde gerçekleşmemesi, eksik öğrenmelerin tamamlanması ve eğitim programlarını desteklemesi için ek eğitimleri ihtiyaç haline getirmektedir. Davis ve Sorel (1995)' de öğrencilerin istenilen başarıyı elde edemedikleri durumlarda takviye eğitim alması gerektiğini öngörmektedir.

Bütün bu etmenlerin yanı sıra, Türkiye'de ilköğretim kademesinden sonra bir üst eğitim kurumuna öğrenci seçmelerin ve yerleştirmelerin merkezi sınavla yapılıyor olması öğrencilerin birbirleriyle bir yarış ortamına girmesi ve akademik başarılarını daha da artırma istekleri ihtiyaç duyulan bu ek eğitimleri alma zorunluluğunu daha fazla artırmaktadır.

Bunun sonucunda öğrenciler, ailelerinin ekonomik düzeylerine paralel olarak, ek eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için başta özel dershaneler olmak üzere özel ders alma, etüt merkezlerine devam etme ya da özel okullara kaydolma gibi alternatiflere yönelmektedirler.

Dershanelerin öğrencilerin okuldaki bilgi eksikliklerini giderme ve bilgilerini pekiştirme ile sınavlara hazırlama gibi fonksiyonlarının olduğu düşünülmektedir (Ünsal ve Korkmaz, 2016:90). Şirin (2000:408)'in yaptığı bir çalışma , öğrencilerin

üniversite sınavlarını kazanmak için dershaneye gitmenin zorunlu olduğunu ifade ettiklerini ve öğrencilerin genel olarak eksik olan dersleri tamamlamak ve test tekniği kazanmak için dersaneleri tercih ettiğini göstermektedir. Yine Baştürk ve Doğan (2010:138)' a göre üniversiteye giriş için yapılan sınavların ortaöğretim süreçleriyle uyum içinde olmaması, merkezi sınavların çoktan seçmeli sorularla yapılmasına karşın ortaöğretimde klasik tip sınavlarla değerlendirmenin yapılıyor olması öğrencilerin özel dersaneleri tercih etmelerine neden olmaktadır.

Ancak dersane, etüt merkezleri ve özel ders gibi imkanların ücretli olması ve dershaneye gitme imkanının sosyo - ekonomik düzeyi yüksek ailelerin çocuklarında bulunması eğitimde fırsat eşitliğini olumsuz yönde etkilediği ileri sürülmektedir (Özoğlu, 2012:51). Yine Heyneman (2011:183) tarafından yapılan bir çalışmada da dersane eğitiminin ücretli olmasının fırsat ve imkan eşitliğine ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) fırsat eşitliği konusundaki bu olumsuz durumu ortadan kaldırmak, ortaokul ve lisede öğrenimlerine devam eden öğrencilerle liselerden mezun olmuş bireylere merkezi sınavlara hazırlanma konusunda sosyo - ekonomik düzeye bakılmaksızın fırsat ve imkan eşitliği sağlamak amacıyla 2014-2015 eğitim-öğretim yılı itibariyle örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları uygulamasını hayata geçirmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi [MEB], 2014: madde 1).

Ayrıca MEB tarafından yayımlanan yönetmelik ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibariyle dersaneler kapatılmış ve aynı yönetmelik ile öğrencilere ek eğitim verecek kurumlar özel öğretim kursları olarak adlandırılarak üstlenecekleri rollere ait genel bir çerçeve çizilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik [MEB], 2015: madde 1-23).

2014 - 2015 eğitim-öğretim yılı itibari ile uygulamaya konulan ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ayrı bir önem verdiği Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının resmi / özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören istekli öğrenci ve kursiyerlere yönelik olarak ve tamamen ücretsiz bir şekilde verilmesi bu kursları daha cazip hale getirmekte ve istatistiksel olarak bu kurslara katılan öğrenci ve öğretmen sayısında her eğitim-öğretim yılı artış yaşanmaktadır (MEB, 2016a: 32).

Açılan Destekleme ve Yetiştirme kurslarına benzer uygulamalar dünyanın farklı yerlerinde de gözlemlenmektedir. McKinsey Company (2007:56-60) tarafından, dünyada başarılı olan eğitim sistemleri üzerinde yapılan kapsamlı bir çalışmada, akademik başarı anlamında yetersiz olan öğrenciler için destekleme ve yetiştirme amaçlı ilave ders ya da kurs benzeri uygulamaların bazı ülkelerde görüldüğü belirtilmektedir. Örneğin Singapur'da %20'lik alt gruptaki öğrenciler için okul sonrası yetiştirme kurslarının yapılması, Yeni Zelanda'da öğrencilerin okumalarını güçlendirmek adına destekleyici kursların yapılması, uygulamalara örnek olarak gösterilebilmektedir.

Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları (DYK) uygulamasının henüz yeni olması sebebiyle bazı aksaklıklar ve sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Bu kurslarda aksayan yönlerin ve yaşanan sorunların ortaya çıkarılmasının ve analiz edilmesinin bu kursların verimliliğini ve kalitesini artıracığı düşünülmektedir.

Bu bağlamda; örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına devam eden ve uygulamanın merkezinde olan öğrenci ve kursiyerlerden bu kurslarla ilgili görüş alınmasının ve bu görüşlerin analiz edilmesinin yaşanan sorunların ortaya çıkarılması ve aksayan yönlerin tespit edilmesinde önemli olduğu düşünülmektedir.

1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Bu araştırmada; ‘‘Destekleme ve Yetiştirme Kursları İle İlgili Öğrenci Görüşleri Nelerdir?’’ ana problemi doğrultusunda şu alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleri nelerdir ?
2. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amacına ilişkin görüşleri nelerdir ?
3. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenlere ilişkin görüşleri nelerdir ?
4. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli idarecilere ilişkin görüşleri nelerdir ?
5. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim - öğretim faaliyetlerine ilişkin görüşleri nelerdir?

6. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme faaliyetlerine ilişkin görüşleri nelerdir ?

7. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrencilere sağladığı katkılar nelerdir ?

8. Öğrencilerin, Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili olumsuz düşünceleri var mıdır? Varsa nelerdir ?

9. Destekleme ve Yetiştirme kurslarının daha da geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için yapılabileceklere ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir ?

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma ile 2014 - 2015 eğitim-öğretim yılı itibariyle uygulamaya konulan Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amacı, kapsamı, kazanımları, öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme süreçleri, uygulamada yaşanan sorunlar ve bu sorunlara ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi ve derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2014 - 2015 eğitim-öğretim yılı itibariyle yürürlüğe konulan örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları uygulaması ile kursun açıldığı her kurumda bu kurslara katılan öğrencileri ve kursiyerleri TEOG (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı), LYS (Lisans Yerleştirme Sınavı), YGS (Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı) gibi merkezi sınavlara hazırlamak ve kurslara katılan öğrenci ile kursiyerleri yetiştirmek ve öğrenmeleri desteklemek amaçlanmaktadır (MEB, 2014: madde 4).

Bu uygulamanın yeni olması sebebiyle yaşanabilecek sorunların ve aksayan yönlerin öğrenci görüşleriyle belirlenmesi ve ayrıca bu konuyla ilgili daha önceden yapılan çalışmaların çok sınırlı olması yapılan bu araştırmayı önemli kılmaktadır. Bu bakımdan, yapılan bu çalışmanın uygulamadan sorumlu ve bu alanda yetkili mercilere bir geri bildirim sağlayacağı, farklı bir bakış açısı kazandıracığı ve konuyla ilgili çalışmak isteyen araştırmacılara bir fikir vereceği düşünülmektedir.

1.4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma;

1. 2015 - 2016 ve 2016 - 2017 eğitim-öğretim yıllarında Nevşehir ili Kozaklı ilçesinde, Kozaklı Halk Eğitim Merkezinde mezun öğrencilere yönelik açılan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tamamlamış mezun öğrencilerle sınırlıdır.

2. Araştırmacı tarafından veri toplama aracı olarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile sınırlıdır.

1.5. VARSAYIMLAR

Bu araştırmada;

1. Araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formunun destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemede yeterli olacağı varsayılmıştır.

2. Öğrencilerin görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevapların içten ve samimi olduğu varsayılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Destekleme ve Yetiştirme Kursları : Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2014-2015 Eğitim ve Öğretim yılı itibariye uygulamaya konulmuş, örgün eğitim basamaklarından ortaokul 1. sınıf ile lise 12. sınıf arasındaki tüm sınıf seviyelerinde öğrenim gören öğrenciler ile yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören ortaöğretim kurumlarından mezun kursiyerleri bir üst sınıfa veya bir üst eğitim kurumuna hazırlamak için yetiştirme faaliyetlerinin yürütüldüğü, ayrıca öğrenci ve kursiyerlerin akademik başarılarını desteklemek amacıyla açılmış olan ücretsiz kurslardır.

e – Kurs : Milli Eğitim Bakanlığı tarafından <https://e-kurs.eba.gov.tr> internet adresi üzerinden hizmete sunulan destekleme ve yetiştirme kursları yönetim sistemi elektronik platformu.

Katılımcı (kursiyer) : Herhangi bir ortaöğretim kurumundan mezun olmuş, destekleme ve yetiştirme kurslarının 1. ve 2. dönemlerinde kurslara düzenli devam ederek kursları tamamlamış kişiyi ifade etmektedir.

BÖLÜM II

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümün ilk başlığında eğitim alanında çok sık kullanılan eğitim, formal eğitim, informal eğitim, örgün eğitim, yaygın eğitim, öğretme ve öğrenme kavramları; ikinci başlıkta ise destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili bilgiler tanımlanmakta ve açıklanmaktadır.

2.1. EĞİTİM İLE İLGİLİ KAVRAMLAR

2.1.1. Eğitim

“Eğitim” kelimesi sözlükte, çocukların ve gençlerin toplum hayatında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri, anlayışı kazanmalarına ve kişiliklerini geliştirmelerine doğrudan ya da dolaylı olarak yardım etme ve terbiye tabirleriyle açıklanmaktadır (Türk Dil Kurumu [TDK], 2016). “Eğitim” kelimesinin tanımı farklı anlamlar yüklenerek birçok eğitim bilimci tarafından yapılmakla birlikte, literatürde en fazla Ertürk (1982:77) tarafından yapılan “Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.” tanım karşımıza çıkmaktadır.

Sönmez (2012:2) ise eğitimi, kültürlenme süreci olarak ele almakta ve kültürel değerlerin bireye kazandırılması süreci olarak tanımlamaktadır. Fidan (2012:4) tarafından yapılan tanımda da eğitim bir süreç olarak ele alınmakta ve insanların belli amaçlara göre yetiştirilmesinden bahsedilmektedir. Ancak eğitim, sadece bir süreçten ibaret değildir; o süreci de içine alan davranış değişikliğine yol açma sistemidir. Ayrıca davranış değişikliği bireyin kendisi tarafından oluşturulur ve eğitimin rolü sadece buna yardımcı olmaktır (Baykul, 2015:1).

Günümüzde eğitim sürecinin en önemli kısmını okullar oluşturmaktadır. Ancak eğitim sadece okullardan ibaret değildir. Okulların yanında; ailede, askerlikte, iş yerlerinde ve insanların oluşturdukları diğer topluluklar içerisinde de eğitim yer almaktadır (Fidan, 2012:4). Eğitim aynı zamanda, bir toplumun yaşama biçimi olan kültürle ilişkilidir ve kültürel değerlerin bireylere kazandırılması “kültürlenme” diye tabir edilmektedir (Sönmez, 2012:2).

Eğitimin hayatın her hangi bir alanında ve herhangi bir ortamda planlı, amaçlı, profesyonellerce yapılıp yapılmaması durumu, formal ve informal eğitim kavramları ortaya çıkartmaktadır.

2.1.2. İnfomal Eğitim

‘‘İnfomal’’ dilimize Fransızcadan girmiş, biçimsel olmayan ve resmi olmayan anlamlarını karşılayan bir kelime olarak karşımıza çıkmaktadır (TDK, 2016). Eğitim alanında ise bu kelime informal eğitim olarak karşımıza çıkmakta ve amacı ve planı olmayan, gelişigüzel bir şekilde yaşam içinde kendiliğinden oluşan bir süreci ifade etmektedir (Fidan, 2012:5).

İnfomal eğitim tesadüfi etkinliklere dayalı, istendik veya istenmedik davranışların kazanılabilindiği, eğitimin verilmesinde uzmanlık gerektirmeyen, model alma ve gözlem yoluyla gerçekleşen bir eğitimi karşılamaktadır (Şeker, 2014:6). Sistematik ve planlı bir oluşumdan yoksun olan informal eğitim, genel olarak okul dışında gerçekleşen gelişigüzel öğrenmeleri karşılayan bir kavramdır (Budak, 2015:6).

2.1.3. Formal Eğitim

Formal eğitim; informal eğitimin aksine eğitimin planlı, amaçlı, tasarlanmış ve profesyonellerce yapılan yönünü yansıtmaktadır ve formal eğitimde istendik davranışlar geliştirilmektedir (Şeker, 2014:6).

Okullarda yapılan eğitim, halk eğitim merkezlerinde açılan kurslar, mesleğe hazırlayıcı ve meslek öğretici öğretim etkinlikleri, asker yetiştirme faaliyetleri formal eğitim olarak açıklanmakta ve bu süreçlerin belli bölümlerinde ya da sürecin sonunda değerlendirme işlemi yer almaktadır. Türkiye’de formal eğitim örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere sistemleştirilmiştir (Fidan, 2012:4).

2.1.4. Örgün Eğitim

Belli yaş grubundaki bireylere yönelik, önceden belirlenmiş amaç, program ve sürelerle bağlı olarak okullarda yürütülen düzenli eğitim faaliyetleri örgün eğitim olarak ifade edilmektedir (Şişman ve Taşdemir, 2008:83). Örgün eğitimde düzenlilik, uzun sürelilik ve eğitim basamakları arasında aşamalılık özelliği bulunmaktadır. Okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim kurumları örgün eğitim kapsamında yer almaktadır (Şeker, 2014:7).

2.1.5. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim ile, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş veya örgün eğitimin herhangi bir kademesinde bulunan ya da bu kademedен çıkmış vatandaşlara örgün eğitimin yanında veya dışında; ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişimlerini sağlayıcı nitelikte değişen süre ve düzeylerde hayat boyu yapılan eğitim, öğretim, üretim, rehberlik ve uygulama etkinlikleri olarak ifade edilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği [MEB], 2010: madde 3).

Her insan yaygın eğitimin hedef kitesini oluşturmakta ve programların kapsamı birey ve toplumun ihtiyaç duyduğu tüm konulardan oluşmaktadır. Bu sebeple yaygın eğitim kuralları esnek bir eğitim olarak tanımlanmaktadır (Şişman ve Taşdemir, 2008:83). Yaygın eğitim, örgün eğitimi destekleyici ve tamamlayıcı bir rol oynayabilmekte, özellikleri bakımından yaşam boyu yapılan, her yaş grubuna açık ve formal bir eğitim olarak belirtilmektedir (Şeker, 2014:8). Yaygın eğitim, hem örgün eğitimin açığını kapatma hem de hayat boyu öğrenme açısından üstlendiği rol bakımından önemli bir yere sahiptir (Budak, 2015:5)

2.1.6. Öğrenme, Öğretim ve Öğretme

Yaygın bir biçimde kabul görmüş ifadeyle öğrenme, yaşantı ürünü ve nispeten kalıcı izli davranış değişmesi olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 1982:78). Diğer bir tanım ile öğrenme, çevreden gelen uyarıcıları eski bilgilerle ilişkilendirerek anlamlı hale getirme ve zihne kodlama süreci olarak gösterilmektedir (Erden, 2007:17). Öğrenmenin olabilmesi için, bireyin bir çevre içindeki uyarıcılara tepki verebilir durumda olması, çevreden etkilenmesi ve yeni yaşantılar kazanması zorunluluğu bulunmaktadır (Şimşek, 2014:5).

Öğrenme; uyum, problem çözümü ve kişilik gelişimi gibi fonksiyonel özellikleri olan bir davranış değişikliğidir (Akbaba, 2016:4). Öğretme – öğrenme süreci okul örgütünün özü niteliğindedir ve öğrenme bireyin bilgi ve davranışlarında istikrarlı bir değişme olduğu zaman gerçekleşir (Hoy ve Miskel, 2015:29).

Öğretim kavramı, eğitimin planlı ve programlı yapılan boyutunu temsil etmektedir (Kale, 2015:5). Yine başka bir tanımda da, öğrenmenin belli amaç yada amaçlar doğrultusunda başlatılması, yönlendirilip gerçekleştirilmesi süreci de öğretim olarak tanımlanmaktadır (Duman, 2003). Öğretim belirli bir programa bağlı

olarak gerçekleştirilmekte ve genellikle bir amaç gözetilmektedir (Şimşek, 2014:6). Öğretme ise öğrenmeyi kılavuzlama veya sağlama faaliyetidir (Ertürk, 1982:83). Öğretimin öğretim fonksiyonu daha çok öğretmen nitelikleri ile, öğrenme fonksiyonu ise öğrenen nitelikleri ile ilişkilidir (Kale, 2015:5).

2.2. YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞ SINAVLARI VE TÜRKİYE'DE ÖZEL DERSHANELER

Yükseköğretime geçiş ve geçiş sürecinde uygulanan sınavlar, yükseköğretime geçiş sınavlarını Türk eğitim sistemindeki en önemli sorunlardan biri haline getirmektedir. Hem yükseköğretim kurumlarındaki kontenjanların bu kurumlara girmek isteyen öğrenci sayısından az olması hem de adayların hangisinin daha başarılı olacağını belirlemek istenmesi üniversiteye geçişte bir sınavın olmasını zorunlu hale getirmektedir (Kelecioğlu, 2002:135).

Ülkemizde üniversiteye giriş, 1974 yılından bu yana Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi sınavlarla yapılmaktadır (Ekici, 2005:82). Sınav sistemlerin belirli zamanlarda ve çok sık bir şekilde değiştiği gözlemlense de sınavın mantığı büyük ölçüde aynı kalmakta ve sınavlar çoktan seçmeli sorularla yapılmaktadır.

Özel dersane eğitimi, Türkiye'de olduğu gibi bir üst eğitim kademesine geçişte ulusal ölçekte merkezi sınavların yapıldığı ülkelerde yaygın bir şekilde görülmektedir. Bunun yanında, Çin'de de resmiyet kazanan ve Asya ülkelerinde de yaygınlaşan dersane benzeri bir uygulama ile devlet okullarında okuyan öğrencilerin ek ücretler ödeyerek hafta sonu, okul sonlarında ya da yaz tatillerinde kurslara gittikleri ve bu kursların yapıcı / destekleyici faaliyetlerden oluştuğu Bray (2013:412) tarafından yapılan çalışmada belirtilmektedir. Türkiye'de de özel dersanelerin böylesi merkezi sınavlar sonucunda geliştiği düşünülmektedir (Tansel, 2013:5).

Ayrıca kamu okullarındaki nitelik yetersizliği ile birlikte öğrenci ve velilerdeki farklı eğitim talepleri Türkiye'de özel öğretim kurumlarına olan talebin artmasıyla sonuçlanmıştır (Şirin, 2000:388). Özel dersanelerin varlığı Cumhuriyet öncesi döneme kadar gitmekle birlikte, dersanelerin 2015 yılında kapanmasından önceki statülerine 1965 yılında çıkarılan 625 sayılı yasa ile kavuştuğu görülmektedir

(ÖZDEBİR, 2010:parag.7). Dershaneler, 01.03.2014 yılında kabul edilen 6528 sayılı kanun (T.C. Resmi Gazete, 14.03.2014) ile 08.08.2015 tarih ve 29439 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (T.C. Resmi Gazete, 08.08.2015) ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibariyle kapatılmıştır.

Türkiye’de özel dershanelere talebin artmasını tetikleyen birçok etmeden bahsedilmektedir. Özoğlu (2012:49)’ na göre bu etmenler kendi içinde; ortaöğretim ve yükseköğretime geçişte yapılan sınavlar, eğitim sistemindeki aksaklıklar ve toplumsal / kültürel etmenler olarak kategorize edilmektedir.

Baran ve Altun (2014:342) tarafından yapılan bir araştırmada da, dershanelerin öğrencilerin çalışma isteklerini artırması, okullarda merkezi sınavlarla ilgili yönlendirmelerin yapılmaması ve öğrencilerin okullarında kendi seviyelerine uygun sınıflar bulamaması gibi nedenlerle öğrenci velilerinin çocuklarını dershanelere gönderdikleri belirtilmektedir.

Her özel öğretim kurumunda olduğu gibi özel dershanelerde de eğitim-öğretim faaliyetlerinin belirli bir ücret karşılığı yapıldığı bilinmektedir. Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan ailelerin çocuklarını dershanelere gönderip maddi yetersizliklerden dolayı bazı ailelerin de çocuklarını dershanelere gönderememeleri ya da ucuz dershaneler yönelmeleri eğitimdeki fırsat eşitliğinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır (Özoğlu, 2012:52).

Ailelerin ekonomik durumlarının elverişsizliği ya da ikamet edilen yerlerde dershane olmaması gibi etkenlerle, amacı sadece ticaret yapmak olan dershanelere gidemeyen büyük bir kitle bulunmaktadır. Üniversiteye giriş sınavların hayatiliği göz önüne alındığında dershaneye gidemeyen öğrenciler daha en baştan kendilerini yenik hissetmekte ve başarısızlık hissine kapılmaktadır (Gök, 2005:105).

Herkesin eğitim hakkına sahip olduğu ilkesi ile, eğitim olanaklarının tümünün herkese ücretsiz olarak ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin devlet tarafından sunulması gerekmektedir (Özsoy, 2004:60).

2.3. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI

2.3.1. Kursların Kapsamı, Amacı ve İlgili Tanımlar

Örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) 23.09.2014 tarihinde yayımladığı yönerge ile 2014 - 2015

eğitim - öğretim yılı itibariyle başlatılmıştır. Bu kurslar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, resmi ve özel örgün eğitim kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim kurumlarına devam etmekte olan kursiyerleri destekleme ve yetiştirme amacıyla açılan ve tamamen ücretsiz olan kurslar olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2014:2).

Destekleme faaliyetleri mevcut öğrenmelerin pekiştirilmesi ve geliştirilmesi olarak yorumlanabilmektedir. Yetiştirme ise belirli işlevleri yerine getirebilmek için bireylere özellikle teknik yönü ağır basan becerileri kazandırma olarak tanımlanmaktadır (Şimşek, 2014:7). Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan tanımda “öğrenci ve kursiyer” ifadeleri ayrı ayrı kullanılmakta, “öğrenci” kelimesi ile herhangi bir örgün eğitim kademesine devam eden birey, “kursiyer” kelimesi ile de herhangi bir örgün öğretimi bitirmiş kişi tarif edilmektedir (MEB, 2016b: 2).

2.3.2. Kurs ve Öğrenci İşleri

Milli Eğitim Bakanlığı örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, fiziki kapasite bakımından yeterli ve öğrenci potansiyeli olan resmi ortaokullar, imam hatip ortaokulları ve ortaöğretim kurumlarında örgün eğitim kademesindeki öğrencilere, halk eğitim merkezlerinde ise örgün eğitimden mezun olmuş kursiyerlere yönelik açılmaktadır (MEB, 2014: madde 5).

Kurslar Milli Eğitim Bakanlığının her eğitim-öğretim yılı başında hazırladığı eğitim-öğretim yılı iş takvimine paralel olarak 1. dönem kursları, 2. dönem kursları ve yaz kursları olarak üç dönem halinde yapılmaktadır (MEB, 2016b: 1).

Kursların yapılacağı günler ve saatlerle ilgili belirli kriterler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş olmakla birlikte, gün ve saatlerin kurs merkezleri tarafından belirlenebileceği ve bu kriterin böylelikle esnetilebileceği belirtilmektedir (MEB, 2014: madde 7).

Destekleme ve yetiştirme kurslarında; kurs açma - kapama, öğretmen görevlendirme, öğrenci kaydının yapılması, öğrenci devamsızlıklarının işlenmesi, kazanım ve değerlendirme testleri ile deneme sınavları gibi işlemlerin yapılması ve çıktıların alınması e-kurs modülü üzerinden yapılmaktadır. e-Kurs modülü önceden verilen şifrelerle birlikte öğrenciler, öğretmenler, kurs merkezlerinin idarecileri, il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü yetkilileri tarafından kullanılabilir (MEB, 2016b: 3).

Destekleme ve yetiştirme kursları ortaöğretim müfredatında olan her dersten ayrı ayrı açılabilir. Bir dersten kursun açılması için en az 10 öğrenci başvurusu gerekmekte, sınıflar en fazla 25 öğrenciden oluşabilmekte, kursa devam eden öğrenci sayısı 10'un altına düşmesi ile de kurslar il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince kapatılabilmektedir (MEB, 2014: madde 7-9)

Destekleme ve yetiştirme kurslarının 1. ve 2. dönem kurslarında ortaöğretim kurumlarının 9., 10. ve 11. sınıf öğrencileri en fazla 5 farklı dersten haftalık 12 saate kadar, 12. sınıf öğrencileri ile ortaöğretim kurumlarından mezun kursiyerler 6 farklı dersten haftalık 24 saate kadar kurs alabilmektedirler. Yaz kurslarında ise ortaöğretim kurumlarının 9. ve 10. sınıf öğrencileri en fazla 5 farklı dersten haftalık 12 saate kadar, 11. ve 12. sınıf öğrencileri ile ortaöğretim kurumlarından mezun kursiyerler 6 farklı dersten haftalık 24 saate kadar kurs alabilmektedirler (MEB, 2017:5).

2.3.3. Kurslarda Öğretim, Yönetim, Denetim ve Sorumluluk

Kurslarda yapılacak olan dersler, e-kurs modülü üzerinden öğrencilerin yapmış oldukları başvurular neticesinde yeterli öğrenci sayısına da ulaşılmasıyla kurs merkezleri tarafından belirlenmekte ve öğretmen görevlendirme istekleri de e-kurs modülü üzerinden görüntülenip görevlendirmeler il veya ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılmaktadır (MEB, 2014: madde 11).

Kurslarda ders verecek öğretmenlerin kadrolu öğretmen olması esas olmakla beraber ihtiyaç duyulması halinde ücret karşılığı çalışan öğretmenlerde bu kurslarda öğretici olarak görevlendirilebilmektedir (MEB, 2016b: 4).

Kurslarda yararlanılabilecek temel kaynaklar ders kitapları ve diğer eğitim materyallerinden oluşmakta, bunların yanında e-kurs modülüne yüklenmiş her dersten konu bazlı hazırlanmış kazanım testleri ve deneme sınavları da kurslarda kullanılmaktadır (MEB, 2016a: 9).

Kurslarda devam zorunluluğu bulunmaktadır. Öğrenciye, bir dersin toplam süresinin 1/10'i kadar devamsızlık hakkı tanınmakta ve bu süreyi aşan öğrencilerin kurslardan kaydı silinmektedir (MEB, 2014: madde 13). e-Kurs modülü üzerinde yüklü olan yıllık planlar öğretmenler tarafından çıkarılıp düzenlenmekte ve kurs merkezi müdürlüğünün onayı ile resmiyet kazanmaktadır.

Kurslar, kurs merkezi müdürlüğünce yönetilmekte ve kurs ile ilgili iş ve işlemler kurs merkezlerinin müdür yardımcıları tarafından yapılmaktadır. Kursların başında seviye tespit sınavları sonuçlarına göre seviye sınıfları / grupları oluşturulabilmekte ve öğrencilerin kazandıkları bilgi ve beceriler her ay yapılan deneme sınavları ile ölçülmektedir (MEB, 2016a: 9).

Kursların denetimleri il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince ve maarif müfettişlerince yapılmaktadır. Kurslarda tutulması gereken defter ve belgeler öğrenci / kursiyer yoklama defteri, kurs defteri, gelen-giden yazılar defteri, kurs planları dosyası ve denetim defterinden oluşmakta ve iş ve işlemlerin büyük bir bölümü elektronik ortamda e-kurs modülü üzerinden yapılmaktadır (MEB, 2014: madde 20-21).

2.4. İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Türkiye’de destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili yapılmış çalışmalar kısıtlı da olsa bir tez çalışması ve sekiz makale düzeyinde çalışmanın olduğu literatür incelendiğinde görülmektedir.

Yapılan tez çalışmasının destekleme ve yetiştirme kursları bağlamında sosyal bilgiler öğretmenleri, kurs merkezi yöneticileri ve öğrenci görüşlerini ortaya koyduğu görülmektedir.

Yayımlanan makaleler incelendiğinde; dört makalede destekleme ve yetiştirme kurslarına ve kursların işlevlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelendiği, bir makalede hem öğretmen hem de öğrenci görüşlerinin incelendiği, bir makalede destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik öğretmen öz algı ölçeği geliştirme çalışmasının yapıldığı, iki makalede de sadece öğrenci görüşlerinin incelendiği görülmektedir.

Ünsal ve Korkmaz (2016:87) tarafından yapılan çalışmanın, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumlarında açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan öğretmenlerin kurslarla ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla yapıldığı görülmektedir.

Araştırmının çalışma grubunu Kahramanmaraş’taki ortaöğretim kurumlarında açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında görev yapan 20 öğretmen oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda bu kursların, öğrencilerin sınav

ve ders başarısını artırdığı, öğrencilerin soru çözme becerilerini geliştirdiği, bu kursların dershane ve etüt merkezlerine olan öğrenci ilgisini azalttığı, öğretmenlere ekonomik açıdan katkı sağladığı buna karşılık kursların öğretmenlerde performans düşüklüğü ve yorgunluğa sebep olarak sınıftaki disiplin sorunlarını artırdığı araştırmacılar tarafından çalışma grubundaki öğretmenlerin görüşlerine göre belirlenmiştir.

Göksu ve Gülcü (2016:153) tarafından yapılan diğer bir çalışmada da yine destekleme ve yetiştirme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmacılar tarafından öğretmen görüş formu hazırlanmış ve destekleme ve yetiştirme kurslarının açıldığı ortaokul ve liselerde görev yapan 51 öğretmenden görüşler toplanmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada görüşler betimsel yolla analiz edilmiş ve sonuç olarak öğretmenlerin bu kurslarda görev almalarının en önemli sebebi olarak ek ders ücretlerinin olduğu ve kurslarda yaşanan en büyük sorunun ise materyal eksikliği olduğu araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir.

Nartgün ve Dilekçi (2016:537) yaptıkları çalışmada, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerinin her ikisini de incelemişlerdir. Araştırmacılar tarafından olgu bilim deseninde yapılan araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile Bolu merkez ilçede yer alan devlet okullarında görevli öğrenci ve öğretmenlerden toplanmıştır. Verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniğinin kullanıldığı çalışmada, öğrenci ve öğretmenlerin eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili genel olarak olumlu görüşlere sahip oldukları, bu kursların öğrencilerin motivasyonlarını ve ders performanslarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Canpolat ve Köçer (2017:123) tarafından yapılan çalışmada da Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının TEOG bağlamında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak incelenmesi ele alınmıştır. Araştırmacılar tarafından olgu bilim deseninde yapılan araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile Eskişehir merkez ve ilçelerinde yer alan 15 öğretmenden toplanmıştır. Verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi tekniğinin kullanıldığı çalışmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu kursları genel olarak yararlı buldukları ancak bu kurslara öğrenci katılımının az olduğunu düşündükleri ayrıca veli ve öğrencilerin bu kurslarla ilgili

yeterli bilgiye sahip olmadıklarını tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmacılar, kursa katılım sağlayan öğrencilerin ders ve sınav başarısının arttığı ve kursların öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkı sağladığını belirlemişlerdir.

İncirli vd. (2017:50) tarafından destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüş anketi ile 536 öğrenciden toplanmıştır. Araştırma sonucunda destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerinin olumlu olduğu ve bazı değişkenlere göre (cinsiyet, okul yerleşkesi, sınıf seviyesi) farklılık gösterdiği fakat okul türü değişkenine göre anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır.

Biber vd. (2017:103) tarafından yapılan araştırmada da destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşleri incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay deseni kullanılarak yapılan çalışmada veriler 119 öğrenciye yöneltilen açık uçlu sorular yardımıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenin ders anlatımı bakımından kurslarla normal dersler arasında bir farkın olmadığı, en çok tercih edilen kursların Matematik, Türkçe ve İngilizce kursları olduğu ve kursların öğrenci başarısını artırdığı ve kursların ücretli olması durumunda da öğrencilerin kurslara devam edeceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bozbayındır ve Kara (2017:336) tarafından yapılan çalışmada destekleme ve yetiştirme kurslarında karşılaşılan sorunlar ve öğretmen görüşleri temelinde çözüm önerileri incelenmiştir. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemiyle yapılan çalışmanın çalışma grubunu 48 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formunun kullanıldığı çalışmanın sonucunda, destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretmen görüşlerine göre kurslarda en fazla yaşanan sorunların öğrenci devamsızlıkları, kaynak eksiklikleri, kursların ücretsiz olmasının ilgiyi azaltması sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bunların yanında destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin okuldaki derslerine destek sağladığı, öğretmene maddi destek sağladığı, maddi durumu iyi olmayan öğrencilere imkan sağladığı gibi olumlu katkıları da yine bu çalışmada ortaya konulmuştur. Sorunların çözümüne yönelik olarak da kurslardan bir miktar ücret talep edilmesi gerektiği, kurslara kaynak sağlanması, aile ile işbirliği

yapılması ve kurslarla ilgili bilgilendirmelerin yapılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama aracı ve veri toplama aracının geliştirilmesi süreci ile verilerin analizine ilişkin bilgiler verilmektedir.

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmanın amacı, destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan mezun öğrencilerinin destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin görüşlerini tespit ve analiz etmektir.

Bu araştırma, nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak yapılmış bir araştırmadır. Nitel araştırmaların en belirgin özelliklerinden biri de doğal ortamında oluşan olgu yada davranışlar üzerine yoğunlaşarak araştırma yapmaktır (Büyüköztürk vd., 2016:245). Nitel araştırmalar, bireylerin iç görüşlerini elde etmede ve deneyimlerini ortaya çıkarmada son derece yararlıdır (Leech ve Onwuegbuzie, 2007:558).

Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji Türkçede olgubilim olarak da adlandırılmakta ve bireylerin bakış açısından algı ve deneyimlerini ön plana çıkarmayı hedefleyen bir nitel araştırma deseni olarak karşımıza çıkmaktadır (Ersoy, 2017:83-84). Farkında olup da ayrıntılarıyla bilgi sahibi olmadığımız olgulara odaklanan olgubilim deseni, bireylerin bir olguya ilişkin görüşlerini, düşüncelerini, yaşantılarını ve bunlara yükledikleri anlamları ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013:78-81).

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubunu, 2015 - 2016 ve 2016 - 2017 Eğitim – Öğretim yıllarında Nevşehir iline bağlı Kozaklı ilçesinde bulunan Kozaklı Halk Eğitim Merkezinde lise mezunu öğrencilere açılan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılarak kursları tamamlamış 20 öğrenci oluşturmaktadır.

Görüşme yapılan çalışma grubu ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış, araştırmacı tarafından daha önceden kriter olarak belirlenen ölçütleri karşılayan tüm durumların

çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013:140). Bu araştırmada, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılmış olmak, liseden mezun olmuş olmak ve kursların 1. ve 2. dönemlerinde kursa devam ederek kursları tamamlamış olmak temel ölçütler olarak araştırmacı tarafından belirlenmiştir.

Kriter olarak belirlenen ölçütleri karşılayan 14'ü erkek ve 12'si kız olmak üzere toplamda 26 öğrenciden 10'u erkek ve 10'u da kız olmak üzere toplamda 20 öğrenci görüşme yapılmasını kabul etmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcı sayısı; cinsiyet açısından eşit dağılmışken, kursa katılan öğrenci sayısının bir önceki yıla göre fazla olmasından dolayı mezun olunan okul türü ve kurslara katılma yılı bakımından eşit dağılamamıştır. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Çalışma Grubuna Ait Özellikler

Öğrenciler	Kurslara Katılma Yılı	Mezun Olunan Okul Türü	Cinsiyet
KÖ-1	2016-2017	Anadolu Lisesi	Kız
KÖ-2	2016-2017	Genel Lise	Kız
KÖ-3	2016-2017	Mesleki ve Teknik Lise	Kız
KÖ-4	2016-2017	Genel Lise	Kız
KÖ-5	2016-2017	İmam Hatip Lisesi	Kız
KÖ-6	2016-2017	İmam Hatip Lisesi	Kız
KÖ-7	2016-2017	Genel Lise	Kız
KÖ-8	2016-2017	İmam Hatip Lisesi	Kız
KÖ-9	2016-2017	Genel Lise	Kız
KÖ-10	2015-2016	Anadolu Lisesi	Kız
EÖ-1	2016-2017	Mesleki ve Teknik Lise	Erkek
EÖ-2	2015-2016	Anadolu Lisesi	Erkek
EÖ-3	2015-2016	Anadolu Lisesi	Erkek
EÖ-4	2016-2017	Anadolu Öğretmen Lisesi	Erkek
EÖ-5	2016-2017	Anadolu Öğretmen Lisesi	Erkek
EÖ-6	2016-2017	Mesleki ve Teknik Lise	Erkek
EÖ-7	2016-2017	Anadolu Lisesi	Erkek
EÖ-8	2016-2017	İmam Hatip Lisesi	Erkek
EÖ-9	2015-2016	İmam Hatip Lisesi	Erkek
EÖ-10	2015-2016	Genel Lise	Erkek

Çalışma grubunun özellikleri Tablo 3.1’de verilmiştir. Çalışmaya toplam 20 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 5’i (%25) 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında, 15’i (%75) ise 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında kurslara katılan öğrencilerden oluşmaktadır. Katılan öğrencilerin 10’u (%50) bayan, 10’u erkek (%50) öğrencidir. Katılımcıların 5’i (%25) Anadolu Liselerinden, 5’i (%25) Anadolu İmam Hatip Liselerinden, 3’ü (%15) Mesleki ve Teknik Liselerden, 2’si (%10) Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olmuştur.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu çalışmada, öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çünkü yarı yapılandırılmış görüşmeler sabit seçenekli cevaplamanın yanında belli bir alanda derinlemesine inceleme yapılmasını da sağlamaktadır (Büyüköztürk vd., 2016:154).

Nitel araştırmalarda kullanılan görüşmelerin en güçlü özelliği, araştırmacılara göremedikleri hakkında bilgi sağlama, gördükleri hakkında ise alternatif açıklamalar yapma fırsatı tanınmasıdır (Glesne, 2014:143).

3.3.1. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Görüşme formunun hazırlanma sürecinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları da yapılmıştır. Bu bağlamda, öncelikle literatür taraması yapılmış ve özellikle Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi ile kurslara ait kılavuzlar incelenmiş ve elde edilen bilgiler doğrultusunda açık uçlu sorular hazırlanmıştır.

İç geçerlik açısından, hazırlanan sorular ile ilgili olarak, alan uzmanı altı akademisyenin görüşleri alınmış ve alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzenleme ve düzeltmeler yapılmıştır. En başta 5 soru olarak hazırlanmış görüşme formu, 6 uzmandan 4 tanesinin ortak görüşü doğrultusunda 12 soru olarak revize edilmiş ve hazırlanan bu taslak formdan 3 soru yine 6 uzmandan 5 tanesinin ortak görüşü doğrultusunda çıkarılmıştır.

Kapsam geçerliliğinin sağlanması için uzman görüşleri alınan görüşme formu Türkçe öğretimi alan uzmanı iki akademisyenin de dil açısından görüşleri alınarak forma son şekli verilmiş ve araştırma grubu dışında yer alan üç kız ve üç erkek öğrenciye ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama sonuçlarına göre, hazırlanan soruların katılımcılar tarafından anlaşıldığı belirlenmiştir.

3.3.2. Görüşme Formunun Yapısı

Görüşme formu kişisel bilgiler ve görüşme sorularının yer aldığı iki temel bölümden oluşmaktadır. Kişisel bilgiler kısmında cinsiyet, mezun olunan okul türü ve kursa katıldığı yıl başlıklarında demografik özellikleri tespit edici üç soru yer almaktadır.

Görüşme soruları kısmında ise, görüşme esnasında katılımcıya yöneltilecek, destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili öğrenci görüşlerini ortaya çıkartacak 9 soru yer almaktadır. Bazı soruların altlarında anlamayı kolaylaştıracak alternatif sorulara yer verilmiş ve yine bazı sorularda ayrıntıya inebilmek ve konuyu derinlemesine inceleyebilmek amacıyla sonda sorular kullanılmıştır. Görüşme formunun bir örneği EK - 1’de sunulmuştur.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmada kullanılan veriler Nevşehir iline bağlı Kozaklı ilçesinde toplam 15 gün süren çalışma sonucunda toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular, Kozaklı Halk Eğitim Merkezinde 2015 - 2016 Eğitim - Öğretim yılı ve 2016 - 2017 Eğitim - Öğretim yıllarında açılan destekleme ve yetiştirme kurslarına katılmış öğrencilerin tümü arasından görüşmeyi kabul eden 10 erkek ve 10 bayan toplam 20 öğrenciye sözel olarak yöneltmiştir.

Görüşmeler, görüşmecilerin istedikleri saatlerde ve günlerde yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Görüşmeye katılan her öğrenciden izin verdiklerine dair imzalı belge alınmış ve sorulara verdikleri yanıtlar yine kendi izinleri doğrultusunda ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. İzin belgesinin bir örneği EK - 2’ de sunulmuştur.

Görüşmeler 10 – 25 dakika arasında değişen zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde her bir öğrenciye kod verilmiştir. Kodların verilmesinde öğrencinin cinsiyeti ve görüşme numarası göz önünde bulundurulmuş ve erkek öğrenciler EÖ1 ile EÖ10 arasında, bayan öğrenciler KÖ1 ile KÖ10 arası numaralarla kodlanmıştır.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Bu araştırmada toplanan veriler nitel veri analiz tekniklerinden biri olan betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Betimsel analiz sürecinde veriler, belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanır. Veriler temalara göre

düzenlenebileceği gibi görüşme sürecindeki soru ve boyutlarda dikkate alınarak da sunulabilir.

Betimsel analizde görüşülen kişilerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde aktarmak için doğrudan alıntılara sıkça yer verilir. Bu analizin amacı, bulguların düzenli ve yorumlanmış şekliyle okuyucuya sunulmasıdır. Daha sonra yapılan betimlemeler açıklanır, yorumlanır, neden sonuç ilişkisi kurulur ve bir takım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013:256).

Araştırmaya katılan görüşmecilerin ses kayıtları öncelikli olarak bilgisayarda Microsoft Office Word 2007 programı aracılığı ile yazıya aktarılmıştır. Her bir öğrencinin vermiş olduğu cevaplar her sorunun kendi kategorisi içinde sistematik ve açık bir şekilde betimlenmiş ve verilen cevaplar önceden belirlenen temalar altında toplanmıştır.

Bulguların sunumu aşamasında görüşlerin kaç kez tekrarlandığı frekanslarla belirtilerek ilgili temalar altına yazılmıştır. Görüşme yapılan öğrencilerin sorulara vermiş oldukları ilgi çekici ve çarpıcı cevaplar aynen alınarak öğrenciye verilen kodla bulgular kısmında gösterilmiştir. Görüşme kayıtlarının yazıya aktarılmış şekli ile bir örneği Ek - 3'te sunulmuştur.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

Bu bölümde, öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına ilişkin görüşlerine ait bulgular sırasıyla sunulmuştur.

4.1. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ TERCİH EDİLME NEDENLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrenciler tarafından tercih edilme nedenlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: “*Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleriniz nelerdir ?*” sorusu yöneltilmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleri ile ilgili bulgular Tablo 4.1’de sunulmuştur.

Tablo 4.1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Tercih Edilme Nedenlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Görüşler	f
YGS – LYS sınavlarına hazırlanabilmek	18
Kursların ücretsiz olması	16
Yaşadığım yere yakın olması	14
Yaşadığım yerde sınava hazırlanmak için başka alternatifin olmaması	7
Ebeveyn yönlendirmesi	3
Sınava hazırlık sürecinde konu eksiklerimi gidermek ve pekiştirmek	3
Akademik başarıyı daha da artırmak	2
Sosyalleşmeye katkı sağlaması için	1
Daha fazla soru çözebilmek	1
Planlı ve düzenli çalışabilmek	1
Güvenilir olması	1
Devlet eliyle yapılıyor olması	1

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleri ile ilgili görüşleri Tablo 4.1’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrenciler tarafından tercih edilme nedenleri ile ilgili olarak; YGS – LYS sınavlarına hazırlanabilmek ($f=18$), kursların ücretsiz olması ($f=16$), yaşadığım yere yakın olması ($f=14$), yaşadığım yerde sınava hazırlanmak için başka alternatifin olmaması ($f=7$), ebeveyn

yönlendirmesi ($f=3$), sınavlara hazırlık sürecinde konu eksiklerimi gidermek ($f=3$), akademik başarıyı daha da artırmak ($f=2$), sosyalleşmeye katkı sağlaması için ($f=1$), daha fazla soru çözebilmek ($f=1$), planlı ve düzenli çalışabilmek ($f=1$), güvenilir olması ($f=1$), devlet eliyle yapılıyor olması ($f=1$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci: *“Ben lise mezunu bir öğrenciyim. Bu kurslar geçen yıl okulumuzda da vardı ancak ben onlara katılmadım. Sanırım bu yüzden de üniversiteye yerleşemedim. Ayrıca yaşadığım yerde dersane, etüt merkezi gibi imkanlarda yok ama olsa bile yinede tercihim bu kurslar olurdu.”*, (KÖ-4), *“Sınava hazırlık sürecinde yeni bilgiler edinmek ve sosyalleşmek istedim ve ücretsiz olması da diğer bir sebep.”*, (KÖ-6), *“Ben dershaneye gitmeyi düşünüyordum aslında ama dershanelerin hem yaşadığım şehrin dışında yani uzak olması hem de yol parası, yemek parası gibi ekstra ücretlerin olması zorlayıcı olurdu. Bu kursların ücretsiz olması çok avantajlı.”*, (KÖ-7), *“Ailem bu kurslara katılmamı teşvik etti.”*, (EÖ-5), *“İlçemizde üniversite sınavına hazırlanmak için başka bir imkan yok sadece burası var ve ücretsiz hizmet veriyor.”*

(EÖ-6), *“Yaşadığım yerde böyle bir imkanın olması hem zamandan hem de paradan tasarruf sağlıyor. Ayrıca soru çözme tekniklerini öğrenmek ve çok soru çözmek için tercih ettim.”*, (EÖ-7), *“Konuların tekrar edilmesini sağlayarak kalıcılığını artırmak, dersleri pekiştirmek ve üniversite sınavına hazırlanmak için tercih ettim.”*, (EÖ-10), *“Dershanelerin kapatulmasından sonra bu kurslar gerekiyordu. Üniversite sınavına etkili hazırlanabilmek, devlet eliyle ve ücretsiz bir şekilde bize imkan sağlanmış olması ve yaşadığım yerde açılmış olması tercih etme nedenlerimdir.”* şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

4.2. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ AMACI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amaçlarını belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: *“Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amacı ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?”* sorusu yöneltilmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleri ile ilgili bulgular Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Amaçlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Görüşler	f
Öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamak	18
Dersleri destekleyici hizmetler vermek	9
Maddi imkanı yetersiz öğrencilere sınava hazırlanma imkanı sağlamak	7
Üniversite sınavlarına motive etmek	4
Dershanelere alternatif olması	2

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amaçlarına ilişkin görüşleri Tablo 4.2’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amaçları ile ilgili olarak; Öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamak ($f=18$), dersleri destekleyici hizmetler vermek ($f=9$), maddi imkanı yetersiz öğrencilere sınava hazırlanma imkanı sağlamak ($f=7$), üniversite sınavlarına motive etmek ($f=4$), dershanelere alternatif olması ($f=2$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci: *‘‘Bu kurslar öğrencilere hizmet etmek için var. Bu kursların gerekli olduğuna inanıyorum hatta bu uygulamanın yapılmasında geç bile kaldığını düşünüyorum. Ayrıca maddi durumu iyi olmayan öğrencilere bir imkan sağlamak amacıyla olduğunu düşünüyorum.’’*, (KÖ-5), *‘‘Kursların amacının, bulunduğumuz ilçede üniversite sınavına hazırlanan öğrencilere ücretsiz sınava hazırlanma imkanı sunması olduğunu düşünüyorum. Dershane yada etüt merkezlerine maddi yetersizlikler nedeniyle gidemeyen öğrenciler için büyük bir fırsat.’’*, (KÖ-8), *‘‘Anlamadığımız konuları anlayabilmemiz ve bizleri daha iyi yerlere getirebilmek için var bu kurslar. Kursların kesinlikle gerekli olduğuna inanıyorum ve ileriki yıllarda da devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.’’*, (KÖ-10), *‘‘Dershanelerin kapatılmasından sonra devlet eliyle öğrencilerin üniversite sınavlarına hazırlamalarına imkan sağlamak amaçındadır bu kurslar.’’*

(EÖ-1), *‘‘Üniversite sınavlarına hazırlamak ve yerleştirmek. Hazırlık ve destek amaçlı olduğunu düşünüyorum.’’*, (EÖ-3), *‘‘Eğer bu kurslar olmasaydı üniversiteyi kazanmak daha zor olurdu. Sınavlara hazırlamak amacıyla bu kurslar.’’*, (EÖ-9), *‘‘Maddi durumu iyi olmayan öğrencilere fırsat ve imkan*

sağlamak. Üniversite sınavlarına psikolojik, akademik ve sosyal açıdan hazırlamak.” şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

4.3. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDA GÖREV ALAN ÖĞRETMENLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenlerle ilgili öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: “Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenler ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?” sorusu yöneltilmiştir.

Alınan cevaplar hem olumlu hem de olumsuz görüşleri içerdiğinden görüşler, olumlu görüşler ve olumsuz görüşler olarak incelenmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenlere ilişkin olumlu görüşlere ait bulgular Tablo 4.3’te, olumsuz görüşlere ait bulgular ise Tablo 4.4’te sunulmuştur.

Tablo 4.3. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan Öğretmenlere İlişkin Olumlu Görüşler

Görüşler	f
Soru çözme tekniklerine ağırlık veriyorlar	16
Konu anlatımları yaparak başlamaları çok verimli	14
Talep etmemiz halinde ek çalışmalar yapıyorlar	12
Dersleri verimli işliyorlar	10
Farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanıyorlar	9
Sınavlara hazırlayabilmede etkililer	9
Motivasyonumu artırdılar	7
Okula kıyasla daha fazla önemsiyorlar	7
Kendi branşlarında olmaları büyük bir avantaj	2
Öğretmenleri daha önceden tanıyor olmam bir avantaj	2
Öğretmeni kendimizin seçmesi çok iyi	1

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenler ile ilgili olumlu görüşleri Tablo 4.3’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenlere ilişkin olumlu görüşler ile ilgili olarak; Soru çözme tekniklerine ağırlık veriyorlar ($f=16$), konu anlatımı yaparak başlamaları çok verimli ($f=14$), talep etmemiz halinde ek çalışmalar yapıyorlar ($f=12$), dersleri verimli işliyorlar ($f=10$), farklı öğretim

yöntem ve tekniklerini kullanıyorlar ($f=9$), sınavlara hazırlayabilmede etkililer ($f=9$), motivasyonumu artırdılar ($f=7$), okula kıyasla daha fazla önemsiyorlar ($f=7$), kendi branşlarında olmaları büyük bir avantaj ($f=2$), öğretmenleri daha önceden tanıyor olmam bir avantaj ($f=2$), öğretmeni kendimizin seçmesi çok iyi ($f=1$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-3) kodlu öğrenci: *“Bazı öğretmenlerimiz kendilerinden fedakarlık yaparak ek çalışmalar ve ek dersler yapıyorlar.”*, (KÖ-4) kodlu öğrenci, *“Bizim bilinçli olmamız ve kursları umursamamız nedeniyle öğretmenlerimiz de daha fazla üzerimize düşüyorlar.”*, (KÖ-8), *“Mezun olduğum okula kıyasla mesela tarih öğretmenimiz çok başarılı ve verimli, tarih dersini ilk defa bu kurslardan öğrendim diyebilirim.”*

(EÖ-2), *“Konu anlatımlarına paralel soru çözme teknikleri oluyor. Yaklaşımları çok iyi ve bizim üniversiteyi kazanabilmemiz için ellerinden gelen hem psikolojik hem de akademik destekleri veriyorlar.”*, (EÖ-4), *“Çözemediğimiz sorularla ilgili yardımcı oluyorlar. Soru çözme teknikleri üzerinde çalışarak bu yeteneğimizi geliştiriyorlar.”*, (EÖ-7), *“Öğretmenlerimizin daima bizim için iyi şeyler düşündüklerini ve bizim iyiliğimizi istediklerini düşünüyorum. Zaten birçoğunu okul hayatımdan tanıyorum.”*, (EÖ-8), *“Farklı sorular ve testler getiriyorlar ve anlamadığım konuları tekrar tekrar anlatıyorlar.”* şeklinde olumlu görüş ifade etmişlerdir.

Tablo 4.4. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan Öğretmenlere İlişkin Olumsuz Görüşler

Görüşler	f
Sınıf yönetiminde başarısızlar	4
Genellikle düz anlatım yöntemiyle ders işliyorlar	3
Sınava hazırlama konusunda bilinçlenmemişler	3
Öğrencinin seviyesini göz önünde bulundurmuyorlar	2
Dersler sadece ilgili branşın öğretmeni tarafından yapılmalıdır	2

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenler ile ilgili olumsuz görüşleri Tablo 4.4’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenlere ilişkin olumsuz görüşler ile ilgili olarak; Sınıf yönetiminde başarısızlar ($f=4$),

genellikle düz anlatım yöntemiyle ders işliyorlar ($f=3$), sınava hazırlama konusunda bilinçlenmeliler ($f=3$), öğrencinin seviyesini göz önünde bulundurmuyorlar ($f=2$), dersler sadece ilgili branşın öğretmeni tarafından yapılmalıdır ($f=2$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci: ‘‘Sınıfta bazı derslerde disiplin problemi oluyor bu da hocadan kaynaklanıyor.’’, (KÖ-5), ‘‘Öğretmenler genel olarak iyi ama derslerde aklıda kalıcılığı yükseltmek için daha aktif olmalılar. Çoğunlukla düz anlatım yoluyla ders işlemeyi tercih ediyorlar yani farklı öğretim yöntem ve tekniklerini de kullanmalılar.’’, (KÖ-7), ‘‘Öğretmenlerin, öğrencileri sınava hazırlama konusunda eğitim almış olmaları gerekiyor bence.’’, (KÖ-10), ‘‘Öğretmenlerimizin hepsi kendi branşlarında olsa daha iyi olacaktı. Çünkü bizim dönemimizde bazı öğretmenler farklı branşlardandı.’’ şeklinde olumsuz görüş ifade etmişlerdir.

4.4. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDA GÖREVLİ İDARECİLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan idarecilerle ilgili öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: ‘‘Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli idarecilerle ilgili görüşleriniz nelerdir ?’’ sorusu yöneltilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin hiçbiri idarecilerle ilgili olumsuz bir görüş beyan etmemiştir. Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan idarecilere ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 4.5’de sunulmuştur.

Tablo 4.5. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında Görev Alan İdarecilere İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Görüşler	<i>f</i>
Hiçbir şekilde ücret talep etmediler	20
Her türlü fotokopi ve kırtasiye işinde yardımcı oldular	16
Her türlü öğrenci işlerinde yardımcı oldular	12
Ellerinden geleni yapıyorlar	10
Her türlü sorunumuzu konuşabiliyoruz	3
Motivasyonumuzu artırıyorlar	1

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan idareciler ile ilgili görüşleri Tablo 4.5’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan idareciler ile ilgili olarak; hiçbir şekilde ücret talep etmediler ($f=20$), her türlü fotokopi ve kırtasiye işlerinde yardımcı oldular ($f=16$), her türlü öğrenci işlerinde yardımcı oldular ($f=12$), ellerinden geleni yapıyorlar ($f=10$), her türlü sorunumuzu konuşabiliyoruz ($f=3$), motivasyonumuzu artırıyorlar ($f=1$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-1) kodlu öğrenci: *“Bizden ücret istenmedi, üstelik fotokopi ve kırtasiye işlerinde yardımcı oluyorlar. Her türlü sorunumuzu konuşabiliyoruz.”*, (KÖ-2), *“Bize çok özverili yaklaşıyorlar ve ben onlardan çok memnunum. Hatta müdür ve müdür yardımcısı bazen bizlerle konuşarak bizim azim ve gayretimizi artırıyorlar.”*, (KÖ-5), *“Öğrenci işlerinde ve fotokopi, kırtasiye gibi işlerimizde ellerinden gelen yardım ve kolaylığı gösteriyorlar.”*, (KÖ-9), *“Herhangi bir ücret talep etmiyorlar ve her türlü idari işte bize yardımcı da oluyorlar.”*, (KÖ-10), *“Tüm imkanlardan bizi fazlasıyla yararlandırıldılar ve fotokopi ve kırtasiye malzemesi imkanı da sundular bize.”*

(EÖ-3), *“Her konuda destek oldular bize.”*, (EÖ-5), *“İstedığımız gibi fotokopi çekebiliyoruz hatta sınav başvurusu gibi işlerde bile yardımcı oluyorlar.”*, (EÖ-7), *“İdarecilerimiz her türlü fotokopi, kitap ve kırtasiye konusunda ellerinden gelen yardımı sağlamaktadırlar. Okulda disiplin ve düzeni sağlıyorlar. Gerekli denetimleri yapıyorlar.”*, (EÖ-8), *“Ellerinden gelen yardımı ücret talep etmeksizin yapıyorlar.”* şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

4.5. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDAKİ EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetleri ile ilgili öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: *“Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetleri ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?”* sorusu yöneltilmiştir.

Alınan cevaplar hem olumlu hem de olumsuz görüşleri içerdiğinden görüşler, olumlu görüşler ve olumsuz görüşler olarak incelenmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin olumlu görüşlere ait bulgular Tablo 4.6’da, olumsuz görüşlere ait bulgular ise Tablo 4.7’de sunulmuştur.

Tablo 4.6. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Eğitim – Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Olumlu Görüşler

Görüşler	f
Sınıfların kalabalık olmaması büyük bir avantaj	11
Disiplin sorunlarını yaşamıyor	8
Sınavlara hazırlamada yeterli	8
Sabah yapılan dersler daha verimli	8
Motivasyonumu artırdı	6

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetleri ile ilgili olumlu görüşleri Tablo 4.6’da görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin olumlu görüşler ile ilgili olarak; sınıfların kalabalık olmaması büyük bir avantaj ($f=11$), disiplin sorunları yaşamıyor ($f=8$), sınavlara hazırlamada yeterli ($f=8$), sabah yapılan dersler daha verimli ($f=8$), motivasyonumu artırdı ($f=6$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci: “Kursların sadece sınavlara hazırlamaya yönelik olması çok daha yararlı oluyor ve kurslar sınava hazırlamada çok yeterli bence.”, (KÖ-3), “Disiplin sorunları yaşamıyor bu kurslarda çünkü herkes bu kurslara istekli ve gönüllü olarak geliyor ve herkes bilinçli.”, (KÖ-4), “Sınava hazırlanmak için buradaki eğitim – öğretim faaliyetlerini tek başına yeterli görüyorum. Çünkü bu kurslar olmadan ben bireysel çalışsaydım bu kadar şey öğrenemezdim yada verimli olmazdı.”

(EÖ-1), “Burası çok faydalı ve evde çalışmakla kıyaslandığında çok daha avantajlı, kaliteli ve verimli. Sınıfta az kişinin olması büyük bir avantaj. Özel ders gibi oluyor hatta hocalar bazen bireysel olarak bile ders yapabiliyor.”, (EÖ-4), “Kurslar sınavlara hazırlamada yeterli ve etkili ancak bunda kendi gayretlerimizin de önemi büyük.”, (EÖ-9), “Derslerin yapılma zamanları ve saatleri bana göre iyi ve yorucu değildi. Sınava hazırlanmam da kesinlikle yeterli oldu ve akademik faydası kesinlikle oldu.”, (EÖ-10), “Mezun öğrenci olduğumuz için derslerin yapılma

zamanları fark etmiyor ancak sabah saatlerinde yapılan dersler daha verimli oluyor.'' şeklinde olumlu görüş ifade etmişlerdir.

Tablo 4.7. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Eğitim – Öğretim Faaliyetlerine İlişkin Olumsuz Görüşler

Görüşler	f
Ara tatil çok uzun	17
Devamsızlık konusunda disiplinli davranılmalı	12
Kurslar geç başladığından konular yetişmiyor	12
Ders saatleri yetersiz	11
Sınava hazırlamada yeterli değil	5
Kursların başlama ve bitiş zamanları sınav tarihlerine uygun değil	4

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetleri ile ilgili olumlu görüşleri Tablo 4.7’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin olumsuz görüşler ile ilgili olarak; ara tatil çok uzun ($f=17$), devamsızlık konusunda disiplinli davranılmalı ($f=12$), kurslar geç başladığından konular yetişmiyor ($f=12$), ders saatleri yetersiz ($f=11$), sınava hazırlamada yeterli değil ($f=5$), kursların başlama ve bitiş zamanları sınav tarihlerine uygun değil ($f=4$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-5) kodlu öğrenci: *“Kursların başlama zamanları çok geç aslında bu kursların yaz tatilinde başlaması gerekiyor. Bu şekilde konular bile zor yetişiyor ki soru çözme şansımız kalmıyor. Ara tatilin uzun olması hepimiz için büyük bir kayıp oldu.”*, (KÖ-6), *“Devamsızlık takibi yeterince ve sıkı bir şekilde yapılmıyor. Devamsız öğrencilerin bu şekilde hareket etmeleri beni olumsuz etkiledi.”*, (KÖ-9), *“Ders saatleri yeterli değil diye düşünüyorum. Özellikle kendi alanımdaki derslerin saatlerini yetersiz görüyorum. Haftalık 4 saatin üstünde olmalı.”*

(EÖ-6), *“Açılma zamanı öne çekilmeli. Ne kadar erken başlarsak o kadar erken biter ve biz o kadar fazla soru ve deneme sınavı çözeriz. Buraya gelenlerin hepsi mezun olduğu için ara tatile gerek yok bence. Bizim tek işimiz sınava hazırlanmak.”*, (EÖ-10), *“Kurslar ağustos ayının sonunda açılmalı bence ve sınav*

tarihlerine uygun olarak ayarlanmalı ve tamamlanmalı. Devamsız öğrencilerin kurslarla ilişkisi kesilmeli.” şeklinde olumsuz görüş ifade etmişlerdir.

4.6. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDAKİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME HİZMETLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleri ile ilgili öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: “*Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleri ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?*” sorusu yöneltilmiştir.

Alınan cevaplar hem olumlu hem de olumsuz görüşleri içerdiğinden görüşler, olumlu görüşler ve olumsuz görüşler olarak incelenmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetlerine ilişkin olumlu görüşlere ait bulgular Tablo 4.8’de, olumsuz görüşlere ait bulgular ise Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo 4.8. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Ölçme ve Değerlendirme Hizmetlerine İlişkin Olumlu Görüşler

Görüşler	f
Kazanım testleri kaliteli	15
Deneme sınavları kaliteli	14
Testler ve deneme sınavları seviyeme uygun	10
Testler ve deneme sınavları düzenli bir şekilde uygulanmaktadır	10
Testler ve deneme sınavları akademik başarıyı artırdı	2

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleri ile ilgili olumlu görüşleri Tablo 4.8’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetlerine ilişkin olumlu görüşler ile ilgili olarak; kazanım testleri kaliteli ($f=15$), deneme sınavları kaliteli ($f=14$), testler ve deneme sınavları seviyeme uygun ($f=10$), testler ve deneme sınavları düzenli bir şekilde uygulanmaktadır ($f=10$), testler ve deneme sınavları akademik başarıyı artırdı ($f=2$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-4) kodlu öğrenci: “Soruların kalitesi çok güzel ve özellikle YGS’de çok uyumlu sorular vardı.”, (KÖ-10), “Bizim için alternatif kaynak olması bakımından iyi ve gerçekten sınava yakın sorulardı. Sorular seviyemize uygundu ve hocaların çoğu konu anlatımından sonra kazanım testlerini dağıtıyorlardı.”

(EÖ-7), “Testler ve deneme sınavları gerçek sınav formatına yakın ve kaliteli. Sınava girdiğimde öğretmenlerimizin testler doğrultusunda bana söyledikleri gözümden canlandı ve bu da beni çok iyi motive etti.”, (EÖ-9), “Kalite olarak çok iyidi. Sınav formatına uygun, mantıklı ve hatasız hazırlanmış. Yapamadığım ve cevabını bulamadığım soruları kolayca çözmeme ve cevabını bulmama katkı sağladı.” şeklinde olumlu görüş ifade etmişlerdir.

Tablo 4.9. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki Ölçme ve Değerlendirme Hizmetlerine İlişkin Olumsuz Görüşler

Görüşler	f
Deneme sınavları sayıca yetersiz	17
Kazanım testleri sayıca yetersiz	16
Öğretmenlerimiz düzenli bir şekilde testleri dağıtmıyor	4
Kazanım testleri kaliteli değil	4
Deneme sınavları kaliteli değil	3

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleri ile ilgili olumsuz görüşleri Tablo 4.9’da görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetlerine ilişkin olumsuz görüşler ile ilgili olarak; deneme sınavları sayıca yetersiz ($f=17$), kazanım testleri sayıca yetersiz ($f=16$), öğretmenlerimiz düzenli bir şekilde testleri dağıtmıyor ($f=4$), kazanım testleri kaliteli değil ($f=4$), deneme sınavları kaliteli değil ($f=3$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci: “Bazı hocalar düzenli test dağıtmıyorlar hatta gereksiz olduğuna inanan hocalarımız bile var.”, (KÖ-5), “Gerçek sınav sorularıyla kazanım testleri ve deneme sınavlarındaki sorular arasında büyük uçurumlar var. Sınavdaki sorulara göre çok daha basit seviyede hazırlanmış.”, (KÖ-6), “Kazanım testlerindeki sorular genellikle bilgiye dayalı

oluyor, biliyorsan işaretleyip geçiyorsun. Sayıca kazanım testleri ve deneme sınavları çok az. EBA'yı kendimde kullanabiliyorum ama öğretmenler sistematik dağıtmıyorlar. Testler sistemli bir şekilde uygulanmalı ki çözmeye zorunlu hissedelim kendimizi.”, (KÖ-7), “Sorular seviyeme uygun değil çünkü çok kolay. Kolay sorular olunca biliyorum, yapıyorum diyorsun ve test çözmeye isteği gidiyor.”

(EÖ-2), “Farklı soru tiplerinin olduğu daha fazla kaynak gerekiyor. Üniversite sınavına hazırlanan öğrenci aç balık gibidir yani soru verdikçe daha fazla soru çözer.”, (EÖ-4), “Testler ve deneme sınavları tek başlarına yeterli değiller. Sayıca az olduklarından farklı kaynaklara yönelmemize neden oluyor.”, (EÖ-5), “Burada dağıtılan kaynaklar belli bir düzeye getirebilir öğrenciyi ancak daha üst bir performans için daha fazla deneme sınavı ve test gerekli.”, (EÖ-6), “Testler kolay, orta, zor diye kategorize edilmeli ve uygulanmalıdır.” şeklinde olumsuz görüş ifade etmişlerdir.

4.7. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ SAĞLADIĞI KATKILARA İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrencilere sağladığı katkıları belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: “Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının size sağladığı katkılar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının kendilerine sağladığı katkılar ile ilgili bulgular Tablo 4.10’da sunulmuştur.

Tablo 4.10. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Sağladığı Katkılara İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Görüşler	f
Akademik başarıyı artırdı	14
Motivasyonumu artırdı	14
Sınava nasıl hazırlanmam gerektiğini gösterdi	13
Programlı ve planlı çalışma becerisi kazandırdı	11
Sosyalleşmemi sağladı	11
Konu eksiklerimi giderdim	10
Psikolojik olarak rahatlamamı sağladı	8
Ekonomik olarak katkı sağladı	2
Zaman tasarrufu sağladı	2

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının sağladığı katkılar ile ilgili görüşleri Tablo 4.10'da görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrencilere sağladığı katkılar ile ilgili olarak; akademik başarıyı artırdı ($f=14$), motivasyonumu artırdı ($f=14$), sınava nasıl hazırlanmam gerektiğini gösterdi ($f=13$), programlı ve planlı çalışma becerisi kazandırdı ($f=11$), sosyalleşmemi sağladı ($f=11$), konu eksiklerimi giderdim ($f=10$), psikolojik olarak rahatlamamı sağladı ($f=8$), ekonomik olarak katkı sağladı ($f=2$), zaman tasarrufu sağladı ($f=2$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-3) kodlu öğrenci: *“Öncelikle, bu kurslara gelmek için kendimi zorunda hissediyorum. Evde çalışsam bu şekilde bilinçli olamam. Arkadaşlarımla fikir alışverişi moralimi ve motivasyonumu artırıyor.”*, (KÖ-4), *“Öncelikle sosyalleşmeme katkısı oldu. Bu kurslara katılarak istediğim ve beklediğim puanı aldığımı düşünüyorum.”*,

(KÖ-5), *“Akademik başarıyı kesinlikle artırdı. Bu sene ikinci defa hazırlanıyorum sınava ve geçen sene YGS'den almış olduğum puana göre bu yıl aynı sınavdan aldığım puan arasında 30 puanlık bir fark var. Bu kurslara katılmasaydım puanımın bu şekilde artacağını düşünmüyorum.”*, (KÖ-6), *“Programlı çalışma becerisi kazandım ve gayretlendirdi beni sınava hazırlanmam sürecinde. Ben fazla soru çözen bir öğrenci değildim ama bu kurslar aynı zamanda bana soru çözme alışkanlığı da kazandırdı.”*

(KÖ-9),

Aslında herkesin ikinci bir şansının olduğunu gösteriyor bu kurslar. Çünkü bu kurslar olmasaydı büyük ihtimalle ben evde çalışacaktım ama kalabalık bir aile olmamızdan dolayı da evde de çalışamayacaktım. Dershaneye de gidemezdim çünkü göndermezlerdi kız olduğum için. Maddi imkanlardan dolayı yurtda da kalamazdım. Bu kursların açılması çok iyi oldu.

(EÖ-2),

Hayata karşı her açıdan bakabiliyoruz. Ayaklarımız yere daha iyi basıyor. At gözlüklerini çıkartmamızı sağladı. Psikolojik akademik ve sosyal açıdan destekledi. Kesinlikle başarıyı arttı. Buraya gelmeden disiplinli olarak çalışamazdım ama buraya geldiğim ilk gün arkadaşlarımla da çalıştıklarını ve azimlerini gördüm ki bir şeyler yapmam gerekiyordu ve zamanla bunları yaptım. Ve sonuçta üniversiteyi kazandım.

(EÖ-3),

Planlı ve programlı çalışma becerisi kazandık. Sosyal bir ortam vardı arkadaş çevremiz oluyordu. Konu eksikimizi giderdi. Eğer bu kurs olmasaydı evde bunalım yaşırdım, öğretmenlerimiz hem eğlendiriyor hem öğretiyor hem de taktik veriyorlardı. Bu olmasaydı evde tek başıma ben ne yapardım bilmiyordum. Başarımı kesinlikle artırdı. Farklı yöntem ve teknikler edindik.

(EÖ-7),

Çalışmadan hiçbir şey yapılamayacağını öğretti bana. Bir amaç doğrultusunda çalıştığımda bir şey için gayret etme çalışma hissiyatı verdi bana. Kurslar insanın üzerine bir sorumluluk yüklüyor ve programlı çalışma becerisi kazandırıyor. Akademik başarıyı artırdı. Konuları tekrar etmemi sağladı. Bilgi hazinesi oluşturdu. Sosyal açıdan arkadaşlarımla olan ilişkilerimi iyileştirdi. Sorumluluk bilincinin gelişmesini sağladı.

şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

4.8. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI İLE İLGİLİ OLUMSUZ DÜŞÜNCELERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili öğrencilerin olumsuz düşüncelerini belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: “*Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili olumsuz düşünceleriniz var mı? Varsa nelerdir?*” sorusu yöneltilmiştir.

Alınan cevaplar doğrultusunda öncelikle olumsuz düşünce bildiren öğrenci sayıları tespit edilmiş daha sonra olumsuz düşüncelerle ilgili hususlar incelenmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili olumsuz düşüncelerinin olup / olmamasına ilişkin görüşlere ait bulgular Tablo 4.11’de, olumsuz düşünceye ilişkin bulgular ise Tablo 4.12’de sunulmuştur.

Tablo 4.11. Destekleme ve Yetiştirme Kursları İle İlgili Olumsuz Düşüncesi Olan / Olmayan Öğrenci Sayıları

Görüşler	f
Kurslarla ilgili olumsuz düşüncelerim yok	12
Kurslarla ilgili olumsuz düşüncelerim var	8

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili olumsuz düşüncelerinin olup / olmamasına ilişkin görüşleri Tablo 4.11’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili olumsuz düşüncem yok diyen öğrenci sayısı 12 iken, olumsuz düşüncelerim var diyen öğrenci sayısı 8 olarak bulunmuştur. olumsuz düşüncelerim var diyen 8 öğrencinin olumsuz düşünceleri ile ilgili görüşleri Tablo 4.12’ de görülmektedir.

Tablo 4.12. Destekleme ve Yetiştirme Kursları Hakkındaki Olumsuzluklar İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Görüşler	f
Teknolojik imkanlardan uzak	8
Disiplin sorunları yaşanmakta	2
Sosyal faaliyetler eksik	1

Olumsuz düşüncelerim var diyen öğrencilerin olumsuz düşüncelere ilişkin görüşleri Tablo 4.12’de görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kursları hakkındaki olumsuz düşünceler ile ilgili olarak; teknolojik imkanlardan uzak ($f=8$), disiplin sorunları yaşanmakta ($f=2$), sosyal faaliyetler eksik ($f=1$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya katılanlardan (KÖ-6) kodlu öğrenci: ‘Akıllı tahta yok örneğin , dersler çok da verimli olmuyor bu yüzden. Lisede vardı akıllı tahta ve dersler daha etkili ve verimli geçiyordu.’, (EÖ-1), ‘Fiziki düzenlemeler yapılmalı ve akıllı tahta, haritalar, internet gibi teknolojik imkanlar sunulmalı.’ şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

4.9. DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ GELİŞTİRİLEBİLMESİ VE KALİTESİNİN ARTIRILABİLMESİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERE İLİŞKİN BULGULAR

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılabilmesi için yapılabilecek çalışmaları belirlemeye yönelik olarak araştırmaya katılan öğrencilere: ‘Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının daha da geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için sizce neler yapılabilir?’ sorusu yöneltmiştir.

Öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için yapılabilecek çalışmalar ile ilgili bulgular Tablo 4.13’te sunulmuştur.

Tablo 4.13. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Geliştirilebilmesi ve Kalitesinin Artırılabilmesi İçin Yapılabileceklerle İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Görüşler	f
Sosyal ve sportif faaliyetler de yapılmalı	9
Her hafta deneme sınavı yapılmalı	8
Kurslarda psikolojik danışma ve rehberlik alan öğretmenleri de görev almalı	8
Eğitim – öğretim materyalleri zenginleştirilmeli	7
Ücretsiz sınavlara hazırlık kaynakları dağıtılmalı (soru bankası vb.)	7
Bireysel çalışma yapılabilecek sınıflar sağlanmalı	5
Kurslarda sadece branş öğretmeni görev almalı	4
Köy veya kasabadan katılmak isteyenler için servis imkanı sağlanmalı	4
Kurs merkezlerinin fiziki imkanları düzenlenmeli	3
Farklı sınavlar için de (KPSS, YDS vb.) bu kurslar düzenlenmeli	3
Kursların tanıtım ve reklamları yapılmalı	3
Öğretmenler sınava hazırlama konusunda eğitilmeli	1

Araştırmaya katılan öğrencilerin Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için yapılabilecek çalışmalar ile ilgili görüşleri Tablo 4.13’te görülmektedir.

Buna göre Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için yapılabilecek çalışmalar ile ilgili olarak; sosyal ve sportif faaliyetler de olmalı ($f=9$), her hafta deneme sınavı yapılmalı ($f=8$), kurslarda psikolojik danışma ve rehberlik alan öğretmenleri de görev almalı ($f=8$), eğitim – öğretim materyalleri zenginleştirilmeli ($f=7$), ücretsiz sınavlara hazırlık kaynakları (soru bankası vb.) dağıtılmalı ($f=7$), bireysel çalışma yapılabilecek sınıflar sağlanmalı ($f=5$), kurslarda sadece branş öğretmeni görev almalı ($f=4$), köy veya kasabadan katılmak isteyenler için servis imkanı sağlanmalı ($f=4$), kurs merkezlerinin fiziki imkanları düzenlenmeli ($f=3$), farklı sınavlar için de (KPSS, YDS vb.) bu kurslar düzenlenmeli ($f=3$), kursların tanıtım ve reklamları yapılmalı ($f=3$), öğretmenler sınava hazırlama konusunda eğitilmeli ($f=1$) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır. Çalışmaya katılanlardan (KÖ-2) kodlu öğrenci:

Görev alan öğretmenler sınavlara öğrenci hazırlama konusunda bilinçlenmeli ve hatta eğitimlerle öğretmenler bu kurslara hazırlanmalıdır. Ek kaynaklar, soru bankaları gibi sınava hazırlık materyalleri verilmelidir. Kaynakların kalitesi, isimleri ve konu içerikleri bakımından bakanlık ve ilgililerce ortak bir paydada buluşulmalıdır. Rehber öğretmenler görev almalıdır bu kurslarda.

(KÖ-4), ‘‘Rehber öğretmen eksiği var bu kurslarda. Yönlendirme, tercih ve psikolojik destek hususlarında bu gerekli.’’, (KÖ-5), ‘‘Kurslar ileriki yıllarda da kesinlikle devam etmelidir. Boş zamanlarımızda bireysel çalışmamıza ve soru çözmemize imkan verecek sınıfların olması gerekir.’’, (KÖ-6), ‘‘Farklı sınavlar için de yapılmalıdır. Köyden gelenlere servis imkanı sağlanmalı. Köyde bu imkanlardan faydalanamayan arkadaşlarım var bu arkadaşlarım barajı geçemeyenler oldu. Keşke onlarda katılabıseydi.’’, (EÖ-2), ‘‘Bu kurslar topluma anlatılmalı başarıların reklamı yapılmalı dershaneler gibi.’’

(EÖ-6),

Materyal eksiği var daha bir eğitim için materyal şart ve bu imkanlar geliştirilmelidir. Sosyal faaliyetler artırılmalıdır. Havalarda ısındığında gezi piknik olur. Bunlar hem sosyalliğimizi artırır hem de derse daha çok motive oluruz. Yaprak test, deneme sınavları, soru bankaları gibi ek kaynak yada kitapların verilmesi çok iyi olur.

(EÖ-7),

Kurslar yaygınlaştırılmalı, daha fazla test ve değişik sorular dağıtılmalı. Eğitim materyalleri zenginleştirilmeli. Kursu düşünüp de yapan tüm yetkililere teşekkür ederim. Güzel bir çalışma oldu. Maddi durumu iyi olan vardı kötü olan vardı. Dershaneye gidemeyenler imkan sağladı. İnsanlar arasındaki sınıf ayrımını ortadan kaldırmış oldu. İnsanların hayat çizgilerini belirlemede para önemliydi ama bunu ortadan kaldırmış oldu. Geleceğimiz için önemli bir rol oynadı.

şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

BÖLÜM V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmanın temel problemi çerçevesinde elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar özetlenmiş ve yapılan benzer araştırma sonuçları ile birlikte karşılaştırmalar yapılarak tartışılmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarını tercih etmesindeki en önemli etkenlerin öğrencilerin YGS ve LYS sınavlarına hazırlanmak istemeleri, açılan destekleme ve yetiştirme kurslarının tamamen ücretsiz olması ve bu kursların öğrencilerin yaşadıkları yerleşim yerinde açılmış olması sonuçları ortaya çıkmıştır.

Ayrıca öğrenciler, yaşadıkları yerleşim yerinde sınava hazırlanmak için başka bir alternatifin olmaması, anne ve babalarının yönlendirmeleri, üniversite sınavlarına hazırlık sürecinde konu eksiklerini gidermek ve konuları pekiştirmek ile akademik başarılarını daha da artırmak hususlarını da destekleme ve yetiştirme kurslarını tercih etmelerindeki diğer önemli nedenler olarak görmüşlerdir.

Nartgün ve Dilekçi (2016:554) tarafından yapılan çalışmada, destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin zamanını, enerjilerini ve mali güçlerini en ekonomik şekilde kullanmalarına imkan sağladığı, kursların ücretsiz olmasının fırsat eşitliğini sağlamada önemli bir etken olduğu ve yine ücretsiz olarak sağlanan bu hizmetin bu kursların önemini ortaya koymada dikkate değer olduğu belirtilmektedir.

Bu bakımdan sınava hazırlamak için hizmet veren etüt merkezleri ve dershaneler gibi unsurların Türkiye’de genellikle il merkezlerinde yada nüfusu fazla olan ilçelerde hizmet vermesi ve bu hizmetlerin de ücret karşılığı verilmesi nedenleriyle bir çok öğrencinin bu imkandan yararlanamadığı; yararlanmak isteyen ve ekonomik gücü olan öğrencilerinde etüt merkezlerine veya dershanelere gitmek için zaman, enerji ve paralarını bu amaç için harcadıkları düşünülmektedir.

Ancak Türkiye’nin her ili ve ilçesinde hatta kasaba yada köylerdeki büyük okullarda da açılan bu kursların, ücretsiz olması nedeniyle öğrencilerin ekonomilerine, yaşadıkları yerleşim yerinde açılmış olması nedeniyle de öğrencilerin

yollarda harcayacakları zaman ve enerjinin de tasarrufuna katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ünsal ve Korkmaz (2016:110) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin, destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin dersanelere olan taleplerini azalttığını yönünde görüş belirttiklerini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; öğrencilere göre, açılan destekleme ve yetiştirme kurslarının amacının öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamak, dersleri destekleyici hizmetler vermek ve maddi imkanı yetersiz öğrencilere sınava hazırlanma imkanı sağlamak olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Yine bazı öğrenciler tarafından, bu kursların; öğrenciyi sınava motive etmek ve dersanelere alternatif olması için açılmış olduğu düşünülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı bu kurslarla ilgili yayınlamış olduğu yönergede, destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci ve kursiyerleri örgün eğitim müfredatındaki derslerle sınırlı olarak desteklemek ve yetiştirmek amacıyla açıldığını belirtmektedir (MEB, 2014: madde 4). Bu bakımdan Milli Eğitim Bakanlığının bu kursları açmasındaki amaç ile öğrencilerin bu kursların amaçları hakkında düşündüklerinin ağırlıklı olarak kurslardaki destekleme ve yetiştirme faaliyetlerine ilişkin olduğu ve belirtilen amaçların birbiri ile örtüştüğü sonucuna varılmaktadır.

Dolayısıyla bu kursların amacının, en başta öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamak, bu süreçte öğrencileri yetiştirmek, derste öğrendiklerini pekiştirmek, eksik olan bilgi ve beceri açıcığını onları destekleyerek kapatmak amacıyla olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; öğrencilerin, kurslarda görev alan öğretmenlere ilişkin görüşlerinin büyük oranda olumlu olduğu ve çok az öğrenci tarafından öğretmenlerle ilişkin olumsuz görüşün ifade edildiği görülmektedir. Destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan öğretmenlerin soru çözme tekniklerine ağırlık verdikleri, derse konu anlatımı yaparak başlamalarının dersin verimini artırdığı, öğrencilerin talep etmeleri halinde ek çalışmalar yaptıkları, dersleri verimli bir şekilde işledikleri en önemli olumlu sonuçlar olarak ortaya çıkmıştır.

Ayrıca olumlu öğrenci görüşleri, öğretmenlerin derslerde farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları, öğretmenlerin sınavlara hazırlayabilmede etkili oldukları, öğrencilerin motivasyonlarını artırdıkları, okula kıyasla bu kurslara daha fazla önem verdikleri sonuçlarını ortaya çıkarmaktadır.

Ancak öğrencilerin bir kısmı tarafından belirtilse de öğretmenlerin sınıf yönetiminde başarısız oldukları, genellikle düz anlatım (sunuş) yöntemiyle ders işledikleri, öğrencileri sınava hazırlama konusunda yetersiz oldukları, ders anlatımında öğrenci seviyesini göz önünde bulundurmadıkları ve branşları dışında derslere giren öğretmenlerin başarısız oldukları da yine ortaya çıkan sonuçlar arasında yer almaktadır.

Çıkan sonuçlara bakıldığında, destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan öğretmenlerin, genel olarak öğrencileri sınavlara hazırlama konusunda yeterli ve verimli oldukları, farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullandıklarında dersin kalitesini artırdıkları, kendi branşında derse giren öğretmenlerin daha başarılı oldukları, sınav formatına uygun olarak derse anlatım yöntemiyle başlayarak öğrencilerin test çözme becerilerini geliştirdikleri, kursları okuldaki faaliyetlerden daha da önemli görerek öğrencilere faydalı oldukları ve normal ders zamanları dışında da fedakarlık ederek öğrenci talepleri doğrultusunda ek ders veya çalışmalar yaptıkları düşünülmektedir.

Nitekim bu konuda yapılan bazı çalışmalarda bu sonuçları destekler niteliktedir. Ünsal ve Korkmaz (2016:110) yaptıkları çalışmada, destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencinin soru çözme becerisini geliştirdiklerini öğretmen görüşleriyle ortaya koymaktadır. Yine aynı şekilde Biber vd. (2017:112) tarafından yapılan çalışmada da, kurslarda yoğun bir şekilde yapılan soru çözme çalışmalarının destekleme ve yetiştirme kurslarını farklı kılan etkenlerden biri olarak görülmektedir. Ayrıca, Darling - Hammond (2000:32-33) tarafından yapılan çalışma da başarıyı artıran unsurlardan birinin de öğretmen nitelikleri olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan idarecilerin öğrencilerden hiçbir surette ücret talep etmedikleri, fotokopi ve kırtasiye işlerinde

öğrencilere okul yada kurumun imkanlarını ücretsiz sundukları, öğrenci işleri konularında da öğrencilere yardımcı olarak ellerinden gelen faydayı sağladıkları sonucuna varılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın destekleme ve yetiştirme kursları uygulamasında özellikle üzerinde durduğu konulardan biri olan kursların ücretsiz olması politikasının da bu kurslarda ki öğrenci görüşleriyle tamamen başarıya ulaştığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tamamının kurslardan herhangi bir ücretin talep edilmediğine dair görüşleri burada çıkan sonucu önemli kılmaktadır.

Kurslarda görevli idarecilerin kurs merkezinin tüm imkanlarını öğrencilere ücretsiz bir şekilde sunmaları ve özellikle fotokopi hususunda öğrencilere yardımcı olmaları kurs merkezlerinde görevli idarecilerin bu uygulamanın önemini farkında olduklarını düşündürmektedir.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; öğrencilerin, kurslardaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin hem olumlu hem de olumsuz sonuçların çıktığı görülmektedir. Destekleme ve yetiştirme kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetleri ile ilgili olarak sınıfların kalabalık olmamasının büyük bir avantaj olduğu burada çıkan en önemli olumlu sonuç olarak görülmektedir.

Bununla birlikte ara tatilin çok uzun olduğu, devamsızlıklar konusunda disiplinli davranılmadığı, kursların çok geç başladığı ve bu sebeple de konuların yetişmediği ve ders saatlerinin yetersiz olduğu eğitim ve öğretim faaliyetleri konusunda ortaya çıkan olumsuz sonuçlar arasında yer almakta ve böyle düşünen öğrenci sayısının yarıdan fazla olması bu sonuçların dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca kurslardaki eğitim ve öğretim faaliyetlerinin sınava hazırlamada yeterli olduğu olumlu cevap veren öğrenci sayısının fazla olmasından çıkarılabilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 2016 - 2017 Destekleme ve Yetiştirme Kursları e-Kılavuzunda da belirtildiği gibi sınıflardaki öğrenci sayısının 10'dan az 20'den fazla olmaması esastır. Öğrenci sayısının az olması bu kurslardaki eğitim – öğretim faaliyetlerini olumlu etkilemekte ve öğrenci lehine kalite ve verim artışı sağlamaktadır.

Hatta bazı derslerde öğrenci sayısının 10 civarında olması derslerin özel ders gibi geçmesine imkan sağladığı yine öğrenci görüşlerinden de anlaşılmaktadır. Sınıftaki öğrenci sayısının az olmasının kalite ve verimi artırdığı gibi yaşanabilecek disiplin olaylarının da önüne geçmede etkili olduğu düşünülmektedir.

Bu kurslarda disiplin sorunlarının yok denecek kadar az yaşanmasının sebepleri arasında, katılan öğrencilerin belli bir amaç doğrultusunda, üniversiteye yerleşmek için koşullanmış, kendi istek ve tercihleriyle bu kurslara katılmış olmaları düşünülmektedir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarının başlama ve bitiş tarihleri her eğitim – öğretim yılı başında yayınlanan kılavuzlardaki takvimlerle duyurulmaktadır. Bu kılavuzlar incelendiğinde, kursların 1. dönem, 2. dönem ve yaz kursları olarak ayrıldığı, 1. dönem kurslarının genel olarak ekim ayının ilk haftası başladığı ve ocak ayının ortalarında bittiği; aynı şekilde 2. dönem kurslarının da şubat ayının sonunda başlayıp haziranın ilk haftasında tamamlandığı ve ara tatilinde yaklaşık 5 ya da 6 haftadan oluştuğu görülmektedir.

Kursların başlama zamanlarının geç ve ara tatilin çok uzun olması bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Kursların 28 hafta gibi kısıtlı bir süreye sığdırılmış olması konuların tamamlanamamasına, tamamlamak için acele edildiğinde de öğrenmelerin eksik kalmasına ya da test çözme becerisinin çok önemli olduğu hayati bir sınava yeterince soru çözemeyerek girilmesine neden olduğu düşünülmektedir. Ayrıca ara tatilinin uzun olması öğrencileri derslerden soğutmakta, plan ve programlarını alt üst etmekte, öğrencilerin ister istemez ara vererek çalışmalarını ve hazırlıklarını aksatmalarıyla sonuçlanmaktadır.

Ders saatlerinin yetersiz olması da yine öğrencilerin şikayet ettikleri konulardan biridir. Milli Eğitim Bakanlığı mezun öğrenciler için açılacak kurslarda haftalık en fazla 6 farklı dersten en fazla 24 saatlik bir programı uygun görmüştür (MEB, 2016b:5). Ancak üniversite sınavlarında sorumlu olunan konuların fazlalığı, kurslara katılan bazı öğrencilerin çok fazla konu eksiklerinin olması ve hazırlık sürecinde çok fazla soru çözmeye ve soru çözme tekniklerini öğrenmeye ihtiyaç duyulması, alanlarda düşünüldüğünde zaten bir öğrencinin en az 6 dersten sınava girmek zorunda olmasından dolayı genellikle bir ders için 4 saatlik ders programı

uygulanması, haftalık 24 saatlik programın ve dersler bazında da düşünüldüğünde bu saatlerin yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Destekleme ve yetiştirme kurslarında öğrencilerin kurslara devam etme zorunluluğu bulunmaktadır. Öğrenciye toplam ders süresinin 1/10'u kadar devamsızlık yapma hakkı verilmiştir (MEB, 2016b:5). Ancak bazı öğrencilerin disiplinsiz ve sorumsuz davranmalarından ve motivasyonlarının azalmalarından dolayı ortaya devamsızlık sorunları çıkmaktadır. Göksu ve Gülcü (2016:166) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenler, zamanla öğrenci devamsızlıklarının gözlendiği ve öğrencilerin sıkıldıklarını belirtilmiş ve bu durum motivasyonun düşmesiyle açıklanmıştır.

Aslında devamsızlık hakkını dolduran öğrencinin kursla ilişkisinin kesilmesi gerektiği destekleme ve yetiştirme kursları yönergesinde belirtilmekte fakat öğrenci sayısının 10'un altına düşmesinden sonra kursun kapanacak olması ve bunun da diğer öğrencilerin hazırlık çalışmalarını bitireceği endişesi ile devamsızlık takibinin hem öğretmen hem de idareciler tarafından disiplinli bir şekilde yapılmadığı düşünülmektedir.

Devamsızlık konusunda disiplinsiz davranılmasının kursa düzenli devam eden öğrencilerin motivasyonunu bozduğu, diğer öğrencileri de ister istemez böyle davranmaya teşvik ettiği görülmektedir. Kursların, üniversite sınavlarına hazırlamada yeterliliği konusunda görüş bildiren öğrencilerin yarısından fazlası kursların sınava hazırlamada yeterli olduğunu düşünmektedirler. Biber vd (2017:113) tarafından yapılan çalışmada da öğrencilerin, bu kursların kendilerini sınavlara yeterince hazırladığını söyledikleri görülmektedir.

Ancak kurslardaki teknolojik imkan ve kaynak yetersizliğinden dolayı, bazı öğrenciler bu kursların sınava hazırlamada tek başına yeterli olmadığını ve hazırlık için bireysel çalışmanın dışında farklı hizmetlerde almanın gerekli olduğunu söylemektedirler.

Öneriler kısmında belirtilenler doğrultusunda kursların geliştirilmesi ve kalitesinin artırılması gibi çalışmaların sonucunda kursların büyük oranda sınava hazırlamada yeterli olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; destekleme ve yetiştirme kurslarında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanıp EBA sistemi üzerinden yayınlanan ve dağıtılan kazanım testleri ve deneme sınavlarının kaliteli olduğu, kazanım testleri ve deneme sınavlarının öğrenci seviyelerine uygun olarak hazırlanmış olduğu, kazanım testleri ve deneme sınavlarının düzenli bir şekilde uygulandığı ancak bunun sistematik bir hale getirilmesi gerektiği buna karşın hem kazanım testlerinin hem de deneme sınavlarının sayıca yetersiz olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Nitekim Ünsal ve Korkmaz (2016:111) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler, materyal kullanımı boyutunda doküman eksikliğini önemli bir problem olarak görmektedirler. Yine Nartgün ve Dilekçi (2016:556) tarafından da yapılan çalışmada deneme sınavlarının azlığı ve soru çözme sayısındaki azlık öğrenciler tarafından dezavantaj olarak görülmektedir. Yapılan bu çalışmalarda bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Ölçme ve değerlendirme hizmetleriyle bağlantılı olarak öğrencilere uygulanan kazanım testleri sayısının kurs süresi boyunca ortalama bir dersten 12’şer soruluk 60 adet olması, yine YGS için 3, LYS için de 2 deneme sınavının yapılması, çok soru ve deneme sınavı çözenin bu kadar önemli olduğu ve bir yerde avantaja dönüştüğü bir sınavda bu sayıların gerçekten çok az olduğu sonucunu doğurmaktadır. Bir dersten ortalama 700 soru çözerek ve 5 deneme sınavına girerek böylesi önemli ve yüz binlerce kişinin yarıştığı bir sınavda istenen başarının elde edilemeyeceği düşünülmektedir.

Sınava hazırlanmak için kullanılacak yaprak test, soru bankası, konu anlatım kitapları gibi hazırlık kaynakların çok yüksek fiyatlarla satıldığı düşünüldüğünde, maddi durumu iyi olmayan öğrencilerin bu kaynaklara ulaşması zorlaşmakta bu durum da üniversiteye yerleşme yarışında yarışmacılar arasındaki eşitliği bozmaktadır.

Ücretsiz sunulan kurs hizmetinin yanında daha fazla test ile hazırlık sürecini güçlendirmek, daha fazla deneme sınavı ile öğrencileri sınava adapte etmek, bu kaynakların sayılarının artırarak öğrencilerin çeşitli ve çok fazla soru tipiyle

karşılaşmalarının sağlanmasının hiç şüphesiz öğrencinin yararına olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı, öğrenci motivasyonunu artırdığı, öğrencilerin sınava nasıl hazırlanmaları gerektiğini gösterdiği, öğrencilere planlı ve programlı çalışma becerileri kazandırdığı, öğrencilerin sosyalleşmesine katkı sağladığı, sınava hazırlık sürecinde öğrencinin konu eksiklerini giderdiği ve psikolojik olarak öğrencilerin rahatlamasını sağladığı sonuçları ortaya çıkmıştır.

Nartgün ve Dilekçi (2016:551) tarafından yapılan çalışmada, kursların motivasyona ve ders performansına etkisine yönelik olarak öğrencilerin tamamına yakına olumlu görüşler belirtmişlerdir. Ayrıca Hattie (2015:87-90) tarafından yapılan çalışmada da okul kursları ve dershanelerin öğrencilerin akademik başarılarını pozitif yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Motivasyon artışının akademik başarının da artmasını sağladığı bilinmektedir. Nitekim, Akbaba (2006:359) eğitim – öğretim süreçlerinde motivasyonun öğrenci başarısını etkileyen en önemli unsurlardan biri olduğunu belirtmektedir. Yine Lemos ve Verissimo (2014:936) tarafından yapılan çalışmada da motivasyon ve akademik başarı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır. Kursların, öğrencilerin hem akademik hem psikolojik hem sosyal yönlerine olumlu katkı sağlaması, kursların sınava hazırlık sürecinde üstlendiği fonksiyonun ne kadar önemli ve yerinde olduğunu göstermekte ve çıkan bu sonuçları önemli kılmaktadır.

Kursa katılan öğrencilerin sınava nasıl hazırlanmaları gerektiğini öğrenmeleri ve ardından planlı ve programlı çalışmaya başlamaları bu sürecin sosyalleşme ve motivasyon artışı ile de birleşerek öğrencinin akademik başarısını artırdığı ve istenilen ve beklenen şekilde sınavda başarı sağlandığı düşünülmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken konu kurslara devam eden öğrencilerin nasıl öğrenmeleri gerektiğini bu kurslarda öğrenmeleri ve planlı ve programlı çalışma becerisini kazanmalarıdır. Öğrenciler etkili ve verimli stratejileri öğrenip uyguladıkça kendi kendilerine öğrenirler ve problem çözebilen bireyler haline gelebilirler (Subaşı, 2000:55).

Ayrıca Altun ve Çakan (2008) 'a göre de öğrencinin test başarısını etkilediği düşünülen faktörlerden biri de öğrenciye sınava girme ve sınav sürecinde yapılması gerekenleri öğretmektir.

Araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili olumsuz düşünce sergilemedikleri, olumsuz düşünce belirten öğrencilerinde buna neden olarak kursların akıllı tahta, internet, bireysel tabletler gibi teknolojik imkanlardan uzak ya da yetersiz olduğunu göstermesi sonucu ortaya çıkmaktadır.

Mezun öğrencilerin lise öğrenimlerinin büyük bir bölümünde internet imkanı olan akıllı tahta ve tabletleri kullanmaları, mezunlara yönelik kursların halk eğitim merkezlerinde açılması ve bu merkezlere henüz akıllı tahtaların kurulmamış olması öğrencilerde böyle bir ihtiyacın ortaya çıkmasına yol açtığı düşünülmektedir. Ancak akıllı tahtaların belli bir program ve takvim çerçevesinde Türkiye genelindeki tüm okul ve kurumlarda yapılandırılacağı göz önünde bulundurulduğunda, bu sorununun da kısa zamanda ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

Nartgün ve Dilekçi (2016:550) tarafından yapılan çalışmada da destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak değerlendirilmesinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun olumlu görüş belirttikleri görülmekte ve bu da yapılan bu çalışmadaki bu sonucu desteklemektedir.

Araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin olarak elde edilen bulgular doğrultusunda; destekleme ve yetiştirme kurslarının geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılabilmesi için yapılabilecek çalışmalara yönelik olarak sosyal ve sportif faaliyetlerin yapılması, her hafta deneme sınavlarının uygulanması, kurslara psikolojik danışman ve rehber öğretmenlerin de görevlendirilmesi, eğitim – öğretim materyallerinin zenginleştirilmesi, sınavlara hazırlık kaynaklarının ücretsiz dağıtılması, bireysel çalışma yapılabilecek sınıfların açılması, köy ve kasabalardaki öğrenciler için kurs merkezlerine taşıma imkanının sağlanması, farklı sınavlar için de (KPSS, YDS gibi) benzer kursların düzenlenmesi, kursların reklam ve tanıtımlarının yapılması sonuçları ortaya çıkmıştır.

Burada çıkan sonuçlar; sınav sürecinde öğrencinin motivasyonunun artması, akademik başarısının yükselmesi ve öğrencilerin kurslara olan ilgisinin artırılması

bakımından önem arz etmektedir. Öyle ki öğrencinin sınava hazırlık sürecinde yaşadığı baskının ve yaşayabileceği bazı psikolojik sorunların çözümü ve engellenmesi ayrıca planlı ve programlı çalışma becerisi alışkanlığının kazandırılması ile sınav uygulamalarına ilişkin püf noktaların öğrenilmesi için bir psikolojik danışmanın ve rehber öğretmenin bu kurslarda görev alması öğrencinin birçok yönden desteklenmesini ve geliştirilmesini sağlayabilecektir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri öğrencilerin eğitsel, kişisel ve mesleki sorunlarını çözebilmelerine yardım eder (Çetinkaya, 2014:4).

İlköğretim ve ortaöğretim kademeleri ile açık öğretim okullarında ders kitaplarının devlet eliyle ücretsiz dağıtılıyor olması, öğrencilerde, bu kurslarda da soru bankası, yaprak test, deneme sınavları, konu anlatımlı kitaplar gibi sınava hazırlık materyallerinin ücretsiz dağıtılabileceği algısını oluşturmaktadır. Sınava hazırlık kaynaklarının ücretsiz devlet eliyle dağıtılmasının öğrencileri ekonomik olarak rahatlatacağı gibi çok fazla soru çözerek ve konu eksiklerini gidererek sınava daha iyi hazırlanabilme sonucunu doğuracağı düşünülmektedir.

Kursların açılmadığı köy veya kasabalarda sınava hazırlanan öğrenciler için kurs merkezlerine taşıma imkanının sağlanması bu durumda olan öğrencilerin de bu imkanlardan faydalanabilmesine olanak sağlayacak ve yapılabilecek böyle bir uygulama ile fırsat eşitliği sağlanmış olacaktır.

Üzerinde önemle durulması gereken bir konu da kursların tanıtım ve reklamlarının etkili bir şekilde yapılabilmesidir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci ve öğrenci velilerine açık bir şekilde anlatılabildiği, bu kurslara katılarak üniversite sınavlarında başarı gösteren kursiyerlerin reklamlarının etkili bir şekilde yapılabildiği takdirde kursa olan ilginin daha da artacağı ve dersane ya da etüt merkezlerine harcanan paraların vatandaşın cebinde kalacağı düşünülmektedir.

Bunların yanında kurs programları hazırlanırken haftanın bazı gün ya da saatlerinde sosyal veya sportif faaliyetlerin programlara eklenmesi ve kurslarda bu programın uygulanması ile öğrenci az da olsa sınav stresinden uzaklaşabilecek böylelikle sınava daha da iyi hazırlanabilecek ve motivasyonu yükselebilecektir. Haritalar, eğitim setleri ve diğer çeşitli eğitim – öğretim materyalleri eksiklerinin giderilmesi ve zenginleştirilmesinin öğrencinin derse olan ilgisini ve öğrenmelerin

kalıcılığını artırabileceği gibi akademik başarısının da yükselmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

Yapılan benzer çalışmalarda bu çalışmadakine benzer sonuçların çıktığı görülmektedir. Ünsal ve Korkmaz (2016:11), Bozbayındır ve Kara (2017:336) ile Göksu ve Gülcü (2016:166) tarafından yapılan çalışmalarda kursların verim ve kalitesinin artırılması için kaynak eksikliğinin giderilmesi ve kaynak eksikliğinin en büyük sorun olduğu öğretmenler tarafından belirtilmişken, Nartgün ve Dilekçi (2016:554) tarafından yapılan çalışmada da kurslardaki materyal ve kaynak eksikliğinin büyük bir sorun olduğu hem öğretmen hem de öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Bu çalışmada elde edilen sonuçların destekleme ve yetiştirme kurslarının geliştirilmesi ve kalitesinin artırılmasında büyük rol oynayacağı beklenmektedir. Kursların tam merkez noktasında bulunan ve tüm uygulamanın bizzat içinde olan öğrencilerin görüşlerinin alınmasının başta Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer tüm paydaşlara bir yol göstereceği düşünülmektedir.

5.2. ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen sonuçlara bağlı olarak, hem Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının uygulayıcısı konumundaki Milli Eğitim Bakanlığına hem de yapılabilecek yeni araştırmalar konusunda araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Öğrenci görüşleri doğrultusunda elde edilen sonuçlara göre uygulayıcılara şu önerilerde bulunulabilir :

- Kurslarda görev alacak öğretmenler kısa bir hizmet içi programı ile öğrencileri sınava hazırlama konusunda eğitilebilir.
- Mezun öğrenciler için haftalık ders saati sayısı 30'a çıkarılabilir.
- Devamsızlıklar düzenli takip edilip aileler ile de paylaşılabilir.
- Kazanım testleri ve deneme sınavlarının sayısı artırılabilir ve her hafta deneme sınavı yapılabilir.
- Kurs programlarında sosyal ve sportif faaliyetlere de yer verilebilir.
- Kurs merkezlerinde haftanın belirli günleri psikolojik danışman ve rehber öğretmenler görevlendirilebilir.

- Ücretsiz dağıtılan ders kitapları uygulamasına benzer bir uygulama yapılarak bu kurslara gelen öğrencilere de ücretsiz sınava hazırlık setleri dağıtılabilir.
- Kurs açılmayan köy veya kasabalardan bu kurslara gelmek isteyen öğrenciler için taşınmalı eğitim uygulamasına benzer bir uygulamayla bu durumda olan öğrencilerinde bu imkandan faydalanması sağlanabilir.
- Farklı sınavlar için de (KPSS, YDS vb.) bu kurslar düzenlenebilir.
- Kursların reklamları ve tanıtımları etkili bir şekilde yapılabilir.

Araştırmacılara ise şu önerilerde bulunulabilir:

- Öğrenci yada kursiyer velilerinin de destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik görüşleri alınabilir.
- Benzer bir araştırma farklı sınıf seviyelerinde öğrenim gören ve destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrenciler için de yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde Motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.
- Akbaba, S. (2016). *Psikolojik Danışma ve Sınıf Ortamında Öğrenme Psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Altun, S. ve Çakan, M. (2008). Öğrencilerin Sınav Başarılarına Etki Eden Faktörler: LGS/ÖSS Sınavlarındaki Başarılı İller Örneği. *İlköğretim Online*, 7 (1), 157-173.
- Aydın, B. (Ed.) (2014). *Rehberlik*. Ankara: Pegem.
- Baran, İ.N., Altun, T. (2014). Dershanelerin Eğitim Sistemimizdeki Yeri ve Önemi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), 333-344.
- Baştürk, S., Doğan, S. (2010). Lise Öğretmenlerinin Özel Dershaneler Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (2), 135-157.
- Baykul, Y. (2005). *İlköğretimde Matematik Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Berberoğlu, G., Kalender, İ. (2005). Öğrenci Başarısının Yıllara, Okul Türlerine, Bölgelere Göre İncelenmesi: ÖSS ve PISA Analizi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 4 (7), 21-35.
- Biber, A.Ç., Tuna, A., Polat, A.C., Altunok, F., Küçükoğlu, U. (2017). Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Dair Öğrenci Görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*. 12 (23), 103-119.
- Bozbayındır, F., Kara. M. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında (DYK) Karşılaşılan Sorunlar ve Öğretmen Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri. *Sakarya University Journal of Education*. 7 (2), 336-349.
- Bray, M. (2013). Shadow Education: Comparative Perspectives on the Expansions and Implications of Private Supplementary Tutoring. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 77, 412-420.
- Budak, Y. (2015). Temel Kavramlar. Yusuf Budak (Ed.), *Öğretim İlke ve Yöntemleri* içinde (1-26). Ankara: Pegem.
- Budak, Y. (Ed.) (2015). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Büyükalan Filiz, S. (2014). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar. Çağatay Özdemir (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (1-28). Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canpolat, U., Köçer, M. (2017). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının TEOG Bağlamında Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*. 7 (1), 123-154.
- Çetinkaya, B. (2014). Rehberlikte Temel Kavramlar. Betül Aydın (Ed.), *Rehberlik* içinde (1-37). Ankara: Pegem.

- Darling-Hamond, L. (2000). Teacher quality and student achievement: A review of state policy evidence. *Education Policy Analysis Archives*, 8 (1), 1-46.
- Davis, D. ve Sorrell, J. (1995). *Mastery Learning in Public Schools: Educational psychology interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University. <http://www.edpsycinteractive.org/files/mastlear.html> (20.11.2017).
- Demirel, Ö. (2015). *Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi.
- Duman, A. (2003). Bazı Eğitim Bilimi Kavramlarına İlişkiş Genel Bir Değerlendirme. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10.
- Ekici, G. (2005). Lise Öğrencilerinin Öğrenci Seçme Sınavına (ÖSS) Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 82-90.
- Erden, M. (2007). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Arkadaş.
- Ersoy, A.F. (2017). Fenomenoloji. Saban, A., Ersoy, A. (Ed.). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri içinde* (81-134). Ankara: Anı.
- Ertürk, S. (1982). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Glesne, C. (2014). *Becoming Qualitative Researchers*. (A.Ersoy ve P. Yalçınoğlu, Çev. Ed.). Ankara: Anı.
- Gök, F. (2005). Üniversiteye Girişte Umut Pazarı: Özel Dershaneler. *Eğitim, Bilim, Toplum Dergisi*, 3 (11), 102-109.
- Göksu, İ., Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve Liselerde Uygulanan Destekleme Kurslarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 153-171.
- Hattie, J. (2015). The Applicability of Visible Learning to Higher Education. *Scholarship of Teaching and Learning in Psychology*, 1 (1), 79-91.
- Heyneman, S.P. (2011). Private Tutoring and Social Cohesion. *Peabody Journal of Education*. 86, 183-188.
- Hoy, W.K., Miskel, C.G. (2015). *Educational Administration Theory, Research and Practice*. (S. Turan, Çev. Ed.). Ankara: Nobel.
- İncirli, A., İlğan, A., Sırem, Ö., Bozkurt, S. (2017). Ortaöğretim Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 42, 50-68.
- Kale, M. (2015). Eğitimin Temel Kavramları. Emin Karip (Ed.). *Eğitim Bilimine Giriş içinde* (2-18). Ankara: Pegem.
- Karip, E. (Ed.) (2015). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem.
- Kelecioğlu, H. (2002). Ortaöğretim Öğrencilerinin Üniversiteye Giriş Sınavları ve Sınavın Öğrenimlerine Etkisi Hakkındaki Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 135-144.

- Leech, N.L., Onwuegbuzie, A.J. (2007). An Array of Quailitative Data Analysis Tools: ACall For Data Analysis Triangulation. *School Psychology Quarterly*, 22 (4), 557-584.
- Lemos, M.S., Verissimo, L. (2014). The Relationships Between İntrinsic Motivation, Extrinsic Motivation, and Achievement, Along Elementary School. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 112 (7), 930-938.
- McKisney Company. (2007). How the World's Best-Performing School Systems Come Out on Top. Londra: McKinsey&Company.
- MEB. (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu*, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html (19.12.2016).
- MEB. (2010). *Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği*, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/yayg%C4%B1negi_1/27587_1.html (21.12.2016)
- MEB. (2014). *Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi*, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/orgundestek_1/yonerge.pdf (20.12.2016)
- MEB. (2015). *Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*, <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150808.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150808.htm>(20.12.2016)
- MEB. (2016a). *Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Tanıtım Kitapçığı*, http://odsgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/21045232_tanitim_kitap_cigi_dyk.pdf(20.12.2016)
- MEB.(2016b).*Destekleme ve Yetiştirme Kursları 2016-2017 e-Kılavuzu*, https://odsgm.meb.gov.tr/kurslar/kilavuz/18032821_desteklemeveyettrmekur_suekilavuzu20152016.pdf(25.12.2016)
- MEB. (2017). *Destekleme ve Yetiştirme Kursları 2017-2018 e-Kılavuzu*, http://meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2017/2017_2018_DYK.pdf (17.10.2017)
- Nartgün, Ş.S., Dilekçi, Ü. (2016). Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 22 (4), 537-564.
- Onur, B., Şanal, M. (Ed.) (2016). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem.
- ÖZDEBİR. (2010). *Özel Dershanelerin Tarihçesi*, <http://www.ozdebir.org.tr/ozel-dershanelerin-tarihcesi> (26.12.2016)
- Özdemir, Ç. (Ed.) (2014). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem.
- Özoğlu, M. (2012). Yükseköğretime Geçiş ve Özel Dershaneler. *Eğitime Bakış*, (23), 47-57.
- Özsoy, S. (2004). Eğitim Hakkı: Kendi Kendini Bulamamış Bir Söylem. *Eğitim, Bilim, Toplum Dergisi*, 2 (6), 58-83.

- Saban, A., Ersoy, A. (Ed.) (2017). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. Ankara: Anı.
- Seven, M.A., Engin, A.O. (2008). Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (2), 189-212.
- Sönmez, V. (2012). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı.
- Subaşı, G. (2000). Verimli Ders Çalışma Alışkanlıkları Eğitiminin Akademik Başarı, Akademik Benlik Kavramı ve Çalışma Alışkanlıklarına Etkisi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 25 (117), 50-56.
- Şeker, H. (Ed.) (2014). *Eğitimde Program Geliştirme Kavramlar Yaklaşımlar*. Ankara: Anı.
- Şimşek, A. (2014). *Öğretim Tasarımı*. Ankara: Nobel.
- Şirin, H. (2000). Eğitim Sisteminde Özel Dershaneler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (2), 387-410.
- Şişman, M. (2004). *Öğretmenliğe Giriş*. Ankara: PegemA.
- Şişman, M., Taşdemir, İ. (2008). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ünsal, S., Korkmaz, F. (2016). Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının İşlevlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (2), 87-118.
- Tansel, A. (2013). Türkiye’de Özel Dershaneler: Yeni Gelişmeler ve Dershanelerin Geleceği. *Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu* (Report No: 1319). Ankara.
- T.C. Resmi Gazete, (14.03.2014). *Milli Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140314-1.htm>(26.12.2016)
- T.C. Resmi Gazete, (08.08.2015). *Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*, <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150808.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150808.htm>(26.12.2016)
- TDK, (2016). *Güncel Türkçe Sözlük*, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.585a664b2a65e4.33443069(21.12.2016)
- Topal, T. (2016). Eğitim Biliminin Temel Kavramları. Mustafa Onur ve Mustafa Şanal (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (1-21). Ankara: Pegem.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK 1. Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

Araştırma Sorusu :

MEB Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları İle İlgili Öğrenci Görüşleri Nelerdir ?

Görüşme Yapılan Yer :

Görüşme Tarihi :

Başlangıç ve Bitiş Saati :

GİRİŞ

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. MEB Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi üzerine yapmış olduğum bu araştırmada sizin görüşleriniz önem arz etmektedir. Katılmış olduğunuz Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili görüş, düşünce ve beklentileriniz bilimsel süreçleri destekleyici nitelikte olması ve karar vericilere geri bildirim sağlaması açısından önemlidir. Bu görüşmede amaç, MEB Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları ile ilgili öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçlar, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının kalitesinin ve verimliliğinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

- Konu ile ilgili görüşleriniz tamamen gizli kalacaktır. Bu bilgiler hakkında, araştırmacılar dışında hiç kimse bilgi sahibi olmayacaktır.
- Görüşme öncesi her hangi bir sorunuz var mı? Evet () Hayır ()
Evet ise soru nedir ?.....
- Görüşmede ses kayıt cihazı kullanılacaktır. Bu konuda izniniz var mı? Evet () Hayır ()
- Görüşme için öngörülen süre yaklaşık 30 dakikadır. Teşekkür ederim.

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet: E (), K ()

Mezun Olunan Okul Türü :

Kursa Katıldığı Yıl :

GÖRÜŞME SORULARI

1.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleriniz nelerdir ?

Alternatif : Neden Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılma ihtiyacı duydunuz?

2.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amacı ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Alternatif : Bu kursun amacı sizce nedir ?

3.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenler ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Sınava hazırlanma sürecine yönelik çalışmalar - yöntem, teknik ve stratejiler – ek çalışmalar – materyal kullanımı.

4.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli idareciler ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Ücret – kırtasiye işleri konusunda yardım.

5.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Kursların açılma kapanma zamanları – ders saatleri ve süreleri – sınavlara hazırlama rolü – sınıfa veya gruplar – disiplin – devamsızlık – öğrenciler.

6.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleriyle ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Kazanın testleri ve deneme sınavlarının kalitesi, yeterliliği, seviyeye uygunluğu, uygulanması.

7.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının size sağladığı katkılar nelerdir ?

8.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının memnun olmadığınız yönleri var mıdır ? Varsa nelerdir ?

9.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının daha da geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için sizce neler yapılabilir ?

EK 2. Görüşme İzin Bildirimi Örneği.

GÖRÜŞME İZİN BİLDİRİMİ

14.6.2017

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrenci Ahmet AKKAYA tarafından yapılan, "MEB Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu araştırmanın amacı, önemi ve görüşme süreci, araştırmacı tarafından ayrıntılarıyla tarafıma anlatılmış ve görüşme formundaki yönerge tarafıma okunmuştur.

Bu araştırma sürecinde yapılan görüşme iznim alınarak gerçekleştirilmiş olup; görüşmenin ses kayıt cihazı ile kaydedilmesi hususuna;

İzin verdiğimi bildiririm.

İzin vermediğimi bildiririm.

Görüşme Yapılan Kişinin:

Adı - Soyadı : Yusuf Çelik
TC Kimlik Numarası : 46948212792
Doğum Tarihi : 25.02.1998
İmzası : Yusuf Çelik

EK 3. Görüşme Kayıt Örneği.

Büşra BORTOK

GÖRÜŞME SORULARI

1.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarını tercih etme nedenleriniz nelerdir ?

Alternatif : Neden Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına katılma ihtiyacı duydunuz?

Ben mezun öğrenciyim. Geçen sene sınavdan istediğim puanı alıp üniversiteyi kazanamadım. Bu kurslar geçen senelerde okulumuzda da vardı ancak ben onlara katılmadım. Sanırım bunun eksikliğinden de kazanamadım. Üniversite sınavlarına hazırlanmak için bu kurslara katıldım. Önceki yıl bu kurslara gelen arkadaşlarım bu kurslarla ilgili çok iyi şeyler söylediler ve başarıyı artırmak için geldim. Yaşadığım yerde etüt merkezleri yok ama olsa yine de tercihin bu kurslar olurdu. Çünkü ücretsiz ve evime çok yakın olması benim için büyük bir avantaj.

2.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının amacı ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Alternatif : Bu kursun amacı sizce nedir ?

Bu kurslar öğrencilere hizmet etmek için var. Bu kursların gerekli olduğuna çok inanıyorum hatta bu uygulamanın yapılmasında geç bile kalındığını düşünüyorum. Maddi durumu iyi olmayan öğrencilere bir imkan sağlamak amacıyla olduğunu düşünüyorum.

3.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan öğretmenler ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Sınava hazırlanma sürecine yönelik çalışmalar - yöntem, teknik ve stratejiler – ek çalışmalar – materyal kullanımı.

Kendi branşında öğretmenler olması çok iyi. Öğretmenlerin konuları okuyormuş gibi anlatmasından ziyade farklı yöntemlerle bana anlatmasını isterdim. Her öğretmenimiz bunu yapmıyor. Ancak bazı öğretmenlerimizin bana çok fazla katkısı oldu. Mesela tarihi hiç bilmez iken bu kurslarda çok iyi tarih öğrendiğimi düşünüyorum. Düz anlatımlar verimsiz oluyor. Görsel işitsel unsurlarla ders anlatımları desteklenmelidir. Burası okul değil ve burada sadece sınava hazırlanıyoruz. O yüzden öğretmenlerin bu öğrencilere nasıl daha faydalı olurum diye düşünmeleri gerekiyor. Öğretmenler ders anlatma yöntemleri ile ilgili olarak bizim de görüşlerimizi almalılar.

4.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görevli idareciler ile ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Ücret – kırtasiye işleri konusunda yardım.

İdareciler kesinlikle hiçbir ücret talep etmedi. Bize çok özverili yaklaşıyorlar ve ben onlardan çok memnunum. Hatta müdür ve müdür yardımcısı bazen bizle konuşarak bizim azmimizi ve gayretimizi artırıyorlar. Kazanacağımıza inanıyoruz daha iyisini yapabilirsiniz diye bizi psikolojik olarak destekliyorlar. Motivasyonumuzu artırıyorlar. Yaklaşımları çok olumlu. Fotokopi konusunda özellikle çok yardımcı oluyorlar. Hiçbir ücret talep etmeksizin tüm imkanlardan yararlandırıyorlar.

5.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki eğitim – öğretim faaliyetlerine ilişkin görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Kursların açılma kapanma zamanları – ders saatleri ve süreleri – sınavlara hazırlama rolü – sınıf veya gruplar – disiplin – devamsızlık – öğrenciler.

Kurslar bence daha erken açılmalıydı. Çünkü konular yetişmiyor. YGS de konu eksikimiz kaldı. Ara tatilin bir hafta olması yeterli. Çünkü burası okul değil ve önemli bir sınava hazırlanıyoruz o yüzden de aranın bir ay olması bizim için çok kötü oldu. Bu kadar tatile ihtiyacımız yok. Ders saatleri konuya göre daha fazla artırılmalı. Örneğin edebiyat ve tarih gibi. Bu derslerdeki konular daha iyi anlayıp pekiştirebilmemiz için bu derslerin saatleri artırılmalı. Kursların sadece sınava yönelik olması çok daha yararlı oluyor. Sınava hazırlamada çok etkili. Bazı öğrencilerin ciddiyetsiz olması bizi olumsuz yönde etkileyebiliyor. Sınıfta bazı derslerde disiplin problemi oluyor buda hocadan kaynaklanıyor. Bazı arkadaşların kursları ciddiye almaması, düzensiz kursa gelmeleri bizi olumsuz etkiliyor. Devamsızlık konusu öğretmen ve öğrenci açısından ciddiye alınmalı. Arkadaşlarımı daha önceden tanıyor olmam da benim için bir avantaj.

6.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarındaki ölçme ve değerlendirme hizmetleriyle ilgili görüşleriniz nelerdir ?

Sonda : Kazanım testleri ve deneme sınavlarının kalitesi, yeterliliği, seviyeye uygunluğu, uygulanması.

Testlerin kalitesini iyi buluyorum ve her seviyeye uygun olduğunu düşünüyorum. Farklı zorluklarda sorular yer alıyor testlerde. Ancak sayıca test ve deneme sınavların yetersiz olduğunu düşünüyorum. Mezun grubunda çok deneme sınavı olmalıdır. Sınav sorularına çok yakın sorular oluyor. Bazı hocalar düzenli test dağıtmıyorlar. Hatta gereksiz olduğuna inanan hocalarımız bile var.

7.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının size sağladığı katkılar nelerdir ?

Evde çalışsaydım bu sınava hazırlanamazdım ancak buradaki bazı öğretmenlerimin özverisi beni çok etkiledi. Motivasyonu çok olumlu etkiledi. Sosyalleşmemi sağladı, bu ortam rahatlamamı da sağladı.

8.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının memnun olmadığınız yönleri var mıdır ? Varsa nelerdir ?

Kurslardaki teknolojik imkanların yetersiz olduğunu düşünüyorum. Özellikle akıllı tahta çok gerekli.

9.) Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının daha da geliştirilebilmesi ve kalitesinin artırılması için sizce neler yapılabilir ?

Görev alan öğretmenler sınavlara öğrenci hazırlama konusunda bilinçlenmeli ve hatta eğitimlerle öğretmenler bu kurslara hazırlanmalıdır. Ek kaynaklar, soru bankaları gibi sınava hazırlık materyalleri verilmelidir. Kaynakların kalitesi, isimleri ve konu içerikleri bakımından bakanlık ve ilgililerce ortak bir paydada buluşulmalıdır. Rehber öğretmenler görev almalıdır bu kurslarda. Ciddiyetsiz öğrencilerin kurslarla ilişkileri kesilmeli. Ancak öğrenci sayısı azaldığında kurs kapandığından bununla ilgili önlemler alınmalı. Haritalar gibi destekleyici materyaller olmalı bu kurslarda.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı : Ahmet AKKAYA
Doğum Yeri ve Yılı : Kayseri , 30.01.1987
Yabancı Dili : İngilizce
e-posta : a_kky@hotmail.com

Eğitim Durumu

İlköğretim : Nevşehir Kozaklı Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu

Lise : Kırşehir Anadolu Öğretmen Lisesi

Lisans : Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenli A.B.D.

Mesleki Deneyim

2008 – 2012 :Hakkari Yüksekova İ.M.K.B. İlkokulu Sınıf Öğretmeni

2012 – 2014 : Nevşehir Kozaklı Kanlıca İlkokulu Sınıf Öğretmeni

2014 – 2015 : Nevşehir Kozaklı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdür V.

2015 – (Halen) : Nevşehir Kozaklı Halk Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı